

№ 61
(11 518)

7 - 9 აგვისტო, 2001 წ.

ფასი 40 თეთრი

გაეშალა 1934 წლის 13 აპრილიდან

ნომრიდან ნომრამდე

ამ დღეებში დასრულდა მრავალწლიანი დავა „თბილკონდიტერის“ თაობაზე და უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით, ეს ობიექტი მის კანონიერ მფლობელს, შრომით კოლექტივს დაუბრუნდა. შეგახსენებთ, რომ 1995 წლის ოქტომბერში ქვეყნის პრეზიდენტის განკარგულებაში სახელმწიფოს კუთვნილი აქციები გადაეცა სპორტკლუბ „დინამოს“ ფეხბურთის განვითარების მიზნით. საწარმოს შრომითი კოლექტივის მტკიცებით, „ნაცვლად საწარმოს ამუშავებისა, „დინამოს“ ხელმძღვანელების პერიოდში „თბილკონდიტერი“ დანადგარებისაგან გაძარცვულია და დოლო ორი წელია, რაც საბოლოოდ დაიხურა. საქართველოს პრეზიდენტისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებით, „დინამოს“ „თბილკონდიტერზე“ უფლებები ჩამოერთვა“. ასე რომ, „დინამომ“ ტკბილი ლუკმა ვერ შეიწინა.

ედმონტონში (კანადა) დაიწყო მსოფლიო ჩემპიონატი მძლეოსნობაში, რომელშიც ამჯერად ჩვენი ქვეყნიდან ოთხი ათლეტი მონაწილეობს, რაც საქართველოს ეროვნული ფედერაციის დამსახურებად უნდა ჩაითვალოს. ფედერაციის გენერალური მდივანი, ოლიმპიური პრიზიორი მიაია აზარაშვილი, რომელიც გერმანიაში ცხოვრობს და მოღვაწეობს, ყველაფერს აკეთებს ჩვენი მძლეოსნების სასიკეთოდ. ჩემპიონატში ჩვენებიდან გამოდიან: გარდაბნელები დავით ილარიანი (თარჯობენი), მაკა ობოლაშვილი (პირთვი), ახალციხელი ზიგმუნდ ზილბერშტეინი (სტაიერი) და ბათუმელი რუსლან რუსიძე (სპრინტერი).

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციაში უფასო წარმომადგენლებმა დაამთავრეს აუდიტორული შემოწმება და გასულ შაბათს შემოწმებლებმა სომხეთში გადაინაცვლეს. სფფ აუდიტის შედეგებს, დასკვნას და შეფასებას ერთი თვის შემდეგ მიიღებს უფადას...

„დინამო“ ოქანა, JAKO და პერსპექტივა

თბილისის „დინამოსადმი“ ინტერესი საქართველოში არასოდეს განუღებდა, მით უფრო მაშინ, როცა კლუბში სერიოზული, სასიკეთო ძვრები იმართებოდა. შეიცვალა ხელმძღვანელობა, კლუბის სტრუქტურა, შემადგენლობა გადახალისდა. იგრძობა მუშაობის, ახლის კეთების სურვილი როგორც სპორტული, ისე მატერიალური თვალსაზრისით. ბოლო სეზონში გუნდიდან თორმეტი ფეხბურთელი წავიდა, მოვიდა ახალი მწვრთნელი, დაისახა პერსპექტივები, სამომავლო მიზნები, რომელთა შესახებ ვრცლად ილაპარაკეს გუნდის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა გუნდში, ეროვნულ სტადიონზე გამართულ პრესკონფერენციაზე.

ევროპარლამენტის წევრი შოთა არველაძის უფლებებს იხვავს

ევროპარლამენტის პოლანდიელმა წევრმა ტონე მანდერსმა აღშფოთება გამოთქვა „აიაქსის“ ხელმძღვანელობის დამოკიდებულებების გამო ქართველი ლეგიონერისადმი. „კლუბს არავითარი უფლება არა აქვს ფეხბურთელს ძალით მოაწვინოს ხელი კონტრაქტზე. მე ამ ფაქტს ვაცნობებ ევროპარლამენტის ადამიანის უფლებების დაცვის კომისიას. კომერციულმა ინტერესებმა კვლავ დაჩრდილა სპორტული პრინციპები“ - განაცხადა მანდერსმა.

არველაძეს კონტრაქტი მომავალი სეზონის ბოლოს უთავდება, რის შემდეგაც იგი თავისუფალი აგენტი გახდება. „აიაქსს“ არ სურს ფულის დაკარგვა. ხელმძღვანელობამ მთავარი მწვრთნელი კო აღრიანსე აიძულა არ დააყენოს არველაძე შემადგენლობაში, ვიდრე იგი არ დათანხმდება კონტრაქტის ვადის გაგრძელებაზე და ხელს არ მოაწერს მას. ეს კი უკანონო ქმედებაა კლუბის ხელმძღვანელთა მხრიდან.

საპროფესიონალიზმის XIII ეროვნული ჩემპიონატი უახსრატში

მარანი - სიონი

ელდარ მალხაზიშვილის ფოტო

4

რას ეპართლებიან გიორგი ვაგაბაშვილს და რამ ბაანაწყენა კიულოში ოლიმპიური პრიზიორი საკუთარ ქვეყანაზე

წერილის ავტორი ბრალს სდებს, რედაქცია - იცავს ვინ მართალია, ვინ - მტყუანი, მკითხველმა განსაჯოს!

2

გაზეთის დაბეჭდვის წინ:

ჩემი თანახმაა საპროფესიონალიზმის უთავასოს

ცნობილია გერმანელმა მწვრთნელმა ოტო რეპაგელმა თანხმობა განაცხადა უხელმძღვანელოს საბერძნეთის ნაერებს, მაგრამ მან ჭერ უნდა დაეკადოს საბერძნეთის ფეხბურთის ფედერაციისა და სხვა კანდიდატების მოლაპარაკების შედეგებს. სხვა კანდიდატები არიან: ტერი ვენებლსი, მარკო ტარდელი, ხავიერ კლემენტე და ნევიო სკაია. გადაწყვეტილებას, თუ ვინ იწინებს ნაერების მწვრთნელი, ფედერაცია გამოიტანს 9 აგვისტოს და, ვისაც გაუმართლებს, კონტრაქტი გაფორმდება 2004 წლამდე, წელიწადში 450 000 ფუნტი სტერლინგის ანაზღაურებით.

მოკრივე მკვდარი ნახას

საკუთარ ბინაში, ჭ. უფაში, მკვდარი ნახეს კბაუკთა შორის ევროპის ჩემპიონი და ახალგაზრდებს შორის მსოფლიოს ბრინჯაოს პრიზიორი, რუსეთის ჩემპიონატის ვერცხლის მედალოსანი, 22 წლის მოკრივე აიდარ ტაბატაძე. სხეულს არ ეტყობოდა ძალიადობის ნიშნები. სიკვდილის მიზეზს იკვლევან.

ნიჩბოსანთა ასპარაზობა

ფილადელფიაში დასრულდა ნიჩბოსანთა მსოფლიო ჩემპიონატი ღრუბლის კლასის ნაგებობით, რომლის ეკაპაში შედიოდა 24 მენიბე და ერთი მესაჭე. 1000 მეტრზე რბოლაში წარმატება წილად ხვდათ კანადელ სპორტსმენებს. მეორე იყო რუსეთის კლუბ „დამოსავლეთის ვეფხვების“ წარმომადგენლები, მესამე - გერმანელები.

3

მსოფლიო ჩემპიონატი მკლუოსნობაში

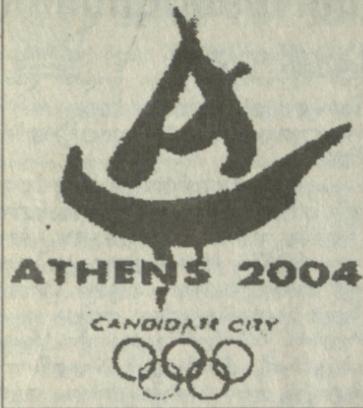
დისტანციაზე მორის გრინი

ჩემპიონატი, მარჯობი, უფლებები...

6

ქართველთა ეროვნული (თროსნაგვალაგასი)

ფახბურთი	დასია:	სილაპოკი - ლიუგაი	0-0
• ეროვნული	გარმანია:	ანაიი - აინგაბი (უკ.)	0-0
ჩემპიონატი	შვადათი:	ნორიოიანი - პაპარი	1-2
		გალოპოკი - იორაპო	1-1
		პაოსინგოკი - გალიო	1-1

მოგაველ ოლიმპიურ თამაშებზე 3 ნელინალი ღარი

როგი პუნდს ენდობა...

მოსკოვში სოკ-ის კონგრესით გამონეწეული ვნებათაღელვა ის იყო ჩაცხრა, რომ სამარანჩის შემცვლელი უაკ როგი კვლავ მოექცა ყურადღების ცენტრში. ედმონტონში, სადაც მძლეოსანთა მსოფლიო ჩემპიონატი ტარდება, როგი შეხვდა იაფის ხელმძღვანელებს და განაცხადა, რომ კანადელი დიკ პაუნდი, რომელიც მისი მეტოქე იყო საპრეზიდენტო არჩევნებში, კვლავ დარჩება მსოფლიო ანტიდოპინგური სააგენტოს და სოკ-ის მარკეტინგის მმართველად. ეს ის პაუნდია, მთელი სკანდალი რომ ატეხა სოკ-ში გამეფებულ კორუფციასთან დაკავშირებით და ღიად დაუპირისპირდა სამარანჩს.

სურათი: დიკ პაუნდი - კორუფციასთან N1 მებრძოლი.

სამიქიარი

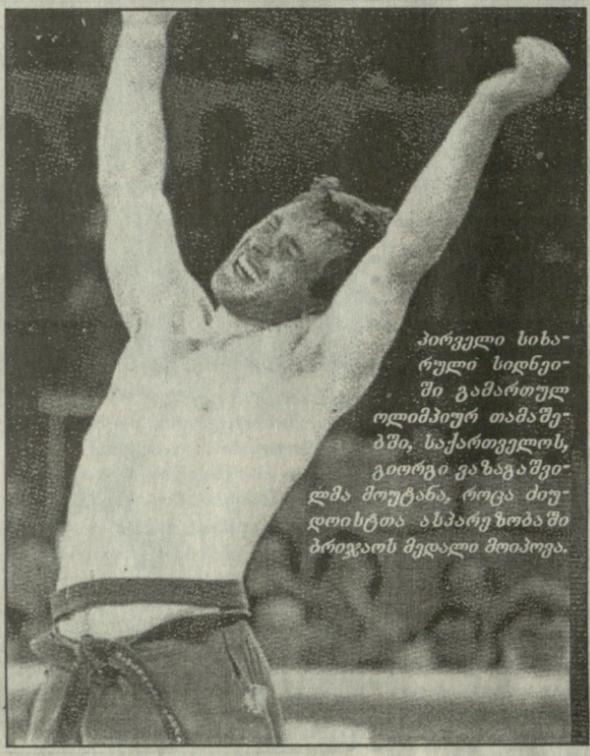
საქართველოს ბეისბოლის და სოფთბოლის ფედერაციის ერთგული და სტაჟიანი მეგობარი, "ლელოს" მითხველებსთვის კარგად ცნობილი ალდო ნოტარი, რამდენიმე წელიწადია სათავეში უდგას ევროპისა და მსოფლიო ბეისბოლისა და სოფთბოლის ფედერაციებს და დიდი წვლილი მიუძღვის ჩვენში ბეისბოლის (კეტბურთის) თამაშად დანერგვისათვის მყარი საფუძვლების შექმნაში, რაც განაპირობა აგრეთვე ჩვენი ფედერაციის პრეზიდენტის რამაზ გოგლიძის და ალდო ნოტარის პირადად მეგობრობამ.

ამჯერად ყველაფერი ეს გაიხსენეთ იმ სამწუხარო ამბავთან დაკავშირებით, რომელიც მიიღო ჩვენმა ფედერაციამ - ალდო ნოტარის შეუღლე გარდაცვალება.

საქართველოს ბეისბოლის (კეტბურთის) და სოფთბოლის ეროვნული ფედერაცია და გაზეთ "ლელოს" რედაქცია ღრმა სამძიმარს უცხადებენ ბეისბოლისა და სოფთბოლის ევროპისა და მსოფლიო ფედერაციების პრეზიდენტს ალდო ნოტარის მეუღლის მარია-ანჟელა რაპაზინის გარდაცვალების გამო.

ზამთრის XIX ოლიმპიურ თამაშებს 189 დღე გვანორავს 8-24 თებერვალი 2002 წ.

პირველი სიხარული სიდნეიში გამართულ ოლიმპიურ თამაშებში, საქართველოს, გიორგი ვაზაგაშვილმა მოუტანა, როცა ძიუდოსტმა ახპარეზობაში ბრიჯანს შედარი მოიპოვა.

ეს წერილი ამ დღეებში მოგიტანა რედაქციაში ჩვენი გაზეთის მარად სასურველიმა ავტორმა, ქართული სპორტის სამსახურში დაჭარბაგებულმა და მრავლისმნახველმა, ბატონმა გივი ყირმელაშვილმა.

ცხადია, უმაღლესი გადავიკითხეთ და, არ დავმალავთ, გაოცებულნი დავრჩით. გამოცდილებით ვიცით, ასეთ წერილს უპასუხოდ არავინ დატოვებს. რაკი ზოგიერთების პოზიცია, ჩვენს სათქმელსაც ეხმიანება, პასუხი, გადავწყვიტეთ, თავადვე გაგვეცა, თანაც უმაღლესი, რათა მკითხველი ზედმეტად არ შევაწუხოთ.

ფაქტობრივად, ესაა ავტორის და რედაქციის დაუსწრებელი, მაგრამ ღია დიალოგი. იქნებ რედაქციას, როგორც ხდება ხოლმე, მხოლოდ ავტორისთვის უნდა ეთქვა ყველაფერი და არ გამოეცხადებინა საჯაროდ. სამწუხაროდ, ეს არ მოხერხდა და აი, რატომ: პირველი - ავტორის წერილი თავად არ მოუტანია რედაქციისთვის, რათა მას თავისი აზრი გამოეთქვა, მეორე - ავტორი თითქმის ათი დღეა არ შეგვხმინებია (ვიფიქრეთ, იქნებ ცხელ გულზე იყო მისი დასკვნები გამოტანილი და დაფიქრდებოდა), მესამე - რაზეც ზემოთ ნაწილობრივ უკვე ითქვა - წერილში ბევრი რამაა სადავო და სხვა თუ არა, თვით "შეისისხული" გიორგი ვაზაგაშვილი მითხოვდა რედაქციისგან მისი საპასუხო წერილის გამოქვეყნებას. და კიდევ: იქნებ სხვებზე დაფიქრდნენ, რომ სპორტსმენის ასე ხელაღებით ლანძღვა და შეჩვენება, სხვა რომ არაფერი, არაეთიკურია და პიროვნების ღირსების შელახება.

დავიწყეთ თავიდან. ავტორი რა აზრსაც დებს პირველსავე სტრიქონებში, ვფიქრობთ, განსაზღვრება. შენზე ტიტულოვან სპორტსმენებს შინა, ხალხს და ქვეყანას უჭირს, შენ კი როგორ ბედავ და ამბობ, წავალ და საბერძნეთის მოქალაქეობას მივიღებო! ავტორს ვუბნებთ: როგორ ფიქრობთ, იმ ცნობილი სპორტსმენებიდან, ვისაც დღეს შინა და ოლიმპიური მედალი აქვს გამზადებული გასაყიდად, ვინ როგორ მოქცეოდა დღეს, გიორგის ასაკისა რომ იყოს? თქვენ ისა თქვით, რატომ უჭირს ასე ქვეყანას და რატომ არის ასეთ დღეში თუნდაც სპორტი და სპორტსმენი. ძნელი მისახვედრი არც ისაა, მშვიერი ყოფილი სპორტსმენი, მედლის გაყიდვებზე რომ მისდგომია საქმე, ვაზაგაშვილის მამა რომ იყოს, განა თავად არ ურჩევდა უცხოეთში წასვლას შეიღს, თუნდაც პირადი ცხოვრების მაგალითიდან გამომდინარე? ვფიქრობთ, ურჩევდა და ამახაც დაამტკიცებდა: „ჩვენმა თაობამ რაც დაკარგა, გვეყო, ახლა სხვა დროა, შენს თავს მიხედ, რომ ბოლოს ჩვენსავით არ გამათხოვრდეს“. მაშ, რატომ არის გიორგის სურვილი უზნეობა და ქვეყნის აბუზად აგდება? რა გენათ, გამოდევნა კი გვეუხერხებოდა, მაგრამ ის მაინც უნდა ითქვას, რომ თუ სპორტსმენებს დანაპირები შეუსრულეს, აღარც უნდა დაემაღლოთ. ხოლო უფროს თაობას, თუნდაც ხუთ ოლიმპიურ ჩემპიონს ერთად თუ არ მიუღია ის, რაც ვაზაგაშვილს ერთ ბრინჯაოს მედალში, უნდა მიეცა-ღმთ თუ უნდა დავგმოთ? კი ბატონო, დავგმოთ - დაბრუნება წარსულში ან ასეთ აწმყოში დარჩენა უკეთეს შედეგს მოგიტანს? ამბობთ, ვიცით, რა დღეშიც ხართ სპორტსმენები. ჰოდა, თუკი იცით თუ რას ნიშნავს დიდი სპორტსმენის ყოფა დღეს ჩვენში, რაღას ემართლებოთ!

წერილის ავტორი ბრალს სვამს, რედაქცია - იმას! ვინ პართალია, ვინ - მგუანი, მკითხველმა განსაჯოს!

ვინ ხარ შენ, ვაზაგაშვილო!

სულ ცოტა ხნის წინ, ვეტრან სპორტსმენთა ერთი ჯგუფი წინადადებულ მიგვიწვიეს. ეს იყო ზღაპრულად თბილი და გულწრფელი შეხვედრა. რა თქმა უნდა, სუფრაც შესაფერისი გაიშალა. როდესაც სუფრას თვლი გადავაღე, 5 ოლიმპიური და ორი მსოფლიო ჩემპიონი გვამწვენებდა.

ჩემს გვერდით მჯდომმა (გვარი რა საქირია) გულწრფელად გამიხილა, ერთი თვეა ხორციანი საქმელი არ მიჭამიაო (!) მის გვერდით იჯდა პიროვნება, რომელიც ოლიმპიური მედლის გაყიდვას აპირებდა (!). რა იხამ, უჭირს ქართველ კაცს, უჭირს სრულიად საქართველოს, უჭირს ქართულ სპორტს. მე კარგად ვიცი, რას ნიშნავს დღეში ორჯერადი ვარჯიშით სისხლნარევი ოფლის დენა, ყოველივე მიწიერის უარყოფა, მაგრამ მუცელს გარდა ხომ არსებობს კიდევ სხვა საზომი, რომელსაც ზნეობა, სულიერება და მორალი ჰქვია.

სხვებზე წასულან კარიერისა და ფულის საშოვნელად. ალბათ ვერც გაამტყუნებ, მაგრამ განა ვერ ხელდა შენი ტოლა ბიჭები, ნახევრად მშვირები, მოუვლელ, ჩაუცმელ-დაუხურავნი ავტობატით ხელში შენსა და ჩემს მშვილობას რომ იცავენ. ბევრი ფეხბურთელია წასული, მათზე ალფრთოვანებული წერილები იწერება, მაგრამ ისინი, როცა საქირია, ჩვენი ქვეყნის სახელსაც იცავენ და როცა ერთხელ უფლებზედგვიან ჩვენი ქვეყნის ღირსება, ქვეყნისა და ხალხის სასტიკი გულსწყობა დაიმსახურეს.

გაიხედ, დაინახე, როგორ ცხოვრობენ ჩვენი მეცნიერები, სწავლულები, უნივერსიტეტის მასობები, მხატვრები, მწერლები. ვიცნობ უნივერსიტეტის ახალგაზრდა პოეტს, რომელსაც უსასხრობის გამო, ერთი პატარა ბროშურა ვერ გამოუცია, მაყს მეგობარი, მეცნიერი, ღვაწლმოსილი პროფესორი, რომელსაც ქარხნიდან ჩანთით პური გამოაქვს და ჭიხუში ახარებს. თითო პურში ხუთ თეთრს იგებს (!) შენ კი... რა დაგაკლდა, დიდება, პატივსაცმა, შერებება-შეგირებები, მუქთა

რედაქციის პოზიცია

„შენი ტოლი ბიჭები ნახევრად მშვირები, ჩაუცმელ-დაუხურავნი, შენსა და ჩემს მშვილობას იცავენო“ - ამბობთ. ჯერ ერთი, ცოტა ხმამაღალი შეგონება ხომ არ გამოგდით? მეორეც, ჯარისკაცს თუ შინა, სპორტსმენის ბედს რას ვემართლებთ? საკითხავი ის არის, ორივე რატომ არ არის კარგ დღეში. იგივე ითქმის მწერლებზეც, მსახიობებზეც და მეცნიერებზეც.

„ჩემზე რომ იყოს დამოკიდებული, რაც ხალხმა მოგცა, იმას დაგაბრუნებინებდი, სპორტში გამოსვლასაც ავტობატოვადი და პანდურსაც ამოგკრავდი...“ ერიპაა, ეს უკვე მეტისმეტია, კიდევ კარგი, რომ მართლა თქვენზე არაა დამოკიდებული, თორემ არაერთს აზღვევინებდით - იქნებ იმთავით, უსასრულოდ, გაუთავებელ რიგებად, რომ დგანან სხვადასხვა ქვეყნის საელჩოებთან და ერთი სული აქვთ, როდის გაიქცევიან სამშობლოდან. აბა მიდით, სცადეთ და დამოძღვრეთ ისინი, უქადაგეთ პატრიოტიზმი. რომ შეგეძლოთ, მართლა უკან მოსთხოვით, ვინც უცხოეთში წასულა ან აპირებს წასვლას, საბჭოთა პერიოდში უფასო განათლების, სწავლის, მკურნალობის ხარჯებს, რაც თავის დროზე ხალხმა მართლა გაიღო მათთვის და ჩვენთვისაც. დიახ, საქართველოდან, მართლა ბევრი სპორტსმენი წასულა, კაცს გვარიც გამოუცვლია, სახელიც, ეროვნებაც, მოქალაქეობაც და სხვა ქვეყნისთვის ოლიმპიური ოქროს მედალიც მოუტანია, მაგრამ ამხელა ამბავი არ ამტყდარა. საერთოდ, იმ საქმემ წყნარად ჩაიარა. რა, ვაზაგაშვილი ნახეთ დაბალი ღობე? თუ კაცი თავისუფალ და დემოკრატიულ ქვეყანაში ცხოვრობს, მიეცით არჩევანის თავისუფლება, „პანდური“ ყოველთვის იძლევა უკუშედეგს.

ასე რომ, ქვეყნის ცოდვას, ბატონო გივი, მოდით, ერთ პატარა ბიჭს, თუმცა სახელიანს, ნუ აგვიდებთ. იქნებ სხვა მიმართულებით გადაგვიმსამართლებინათ თქვენი გულისწყობა. გეტყვით საით, ჩვენი უბედურება იმაში კი არაა, ვაზაგაშვილი და სხვები (არასპორტსმენები) საქართველოდან რომ გარდებიან, უბედურება იმაშია, თუ რატომ გარდებიან. ნათქვამია: „ჩრდილს ვერ გაასწორებ, თუ თვით ჩრდილის გამომცემი საგანი არ გაასწორებ“. მიზეზი კი ისე ხილულია, ჩხრეკაც არ უნდა. ქვეყანა გამოხრეს და ააოხრეს. გვითხარით, რომელმა ფულიანმა დიდმა ბიზნესმენმა მოუწოდა კოლეგებს - მოდით, ბიჭებო, ერთობლივად გადავარჩინოთ ქართული სპორტიო. გვითხარით, გოგი თოფაძისნაირად კიდევ ვის შესტივია გული ქართულ სპორტზე (მრგველებზეც). ახლა, რომ ადგეს გიორგი ვაზაგაშვილი და პიროვნების ღირსების, უფლებებისა და თავისუფლების ხელყოფა-შელახვისათვის სასამართლოს მიმართოს, ესეც გაემტყუნება?

„ლელოს“ რედაქცია

საქართველოს ოლიმპიური ჩემპიონები

რთლა მზიამ თავი.

თბილისელი დინამოელი ტანმოვარჯიშეები იმ პერიოდში ბესიკის ქუჩაზე დარბაზში ვარჯიშობდნენ. სახლიდან მზია დარბაზამდე ფეხით მიდიოდა და შინაც ფეხით ბრუნდებოდა მუდამ. ერთ დღეს ვარჯიშშიდან მიბრუნებულს სახლთან არცაღი დახვდა. იმ დღიდან გვერდიდან აღარ მოშორებია მზიას, მიაცილებდა სავარჯიშოდ, დაელოდებოდა და შინაც ერთად ბრუნდებოდნენ. ასე გრძელდებოდა მთელი ორი თვე. არცაღი უკვე ბათუმიდან თბილისში იყო გადმოსული სამუშაოდ.

მშობელივით მზრუნველ გრიშა მამარდაშვილს, ცხადია, არაფერი გამოპარვია. არცაღი მოწონდა, რო-

გორც ზრდილი, მრავალმხრივი სპორტსმენი, დახვეწილი ინტელიგენტი. მზია, ბებია, ბა-

ბუა და არცაღი უკვე ერთი ოჯახის წევრებივით იყვნენ.

არცაღი რეპრესირებული ოჯახის შვილი იყო, ბინაც ჩამორთმეული პქონდა, მხოლოდ დედის განთავისუფლებისა და მამის რეაბილიტაციის შემდეგ დაუბრუნეს ერთი ოთახი თბილისში, გრიბოედოვის ქუჩაზე.

რეპრესირებულ ოჯახის შვილთა შეუღლება არც ისე იოლი გამოდგა. არაერთი ცნობა მოითხოვეს, ვიდრე ქორწინება ოფიციალურად გაფორმდებოდა.

მზიას დედა შინ რომ დაბრუნდა, მზიას და არცაღის პატარა გოგონა, ირინა, 14 დღისა იყო...

თენგიზ ბაჩიჩილაძე

დასაწყისი იხ. „ლელო“ №40-41, 43-45, 47, 49, 51, 53, 55, 58, 60.

გაგრძელება იქნება

მწკრივნი, ისეინეთ!

ყველასათვის კარგადაა ცნობილი, რომ გარდა ეპიზოდური შემთხვევისა, ჩვენი სახელგანთქანი სპორტსმენები ძირითადად, ვერ ახერხებენ სტაბილურად სხვადასხვა რანგის საერთაშორისო შეჯიბრებებში იმ საპატიო ადგილების მოპოვებას, რაც საქართველოს სპორტისათვის იყო დამახასიათებელი წარსულში.

ქნელია იმის მოსმენა, როდესაც თქვენ მასმედიის საშუალებით იწყებთ თქვენი შეგირდების დახასიათებას. აკეთებთ პროგნოზებს. ეს კეთდება მაშინ, როდესაც, შეიძლება სრული პასუხისმგებლობით ითქვას, არცერთმა თქვენთაგანმა არაფერი იცოთ თუ როგორია თითოეული თქვენი სპორტსმენის ორგანიზმის ფიზიკური მუშაობის უნარის დონე, რომელზე დაყრდნობითაც უნდა ხდებოდეს მათი წვრთნის პროცესის მართვა.

კარგად მესმის ჩემი ასეთი გამოსვლა არასასიამოვნო მოსასმენი იქნება ყოველი თქვენთაგანისათვის, მაგრამ სხვა გამოსავალი ჩვენ არა გვაქვს. თქვენ ვალდებული ხართ ერთხელ და სამუდამოდ გადაწყვიტოთ წვრთნის პროცესში საექიმო კონტროლის მოგვარების საკითხი.

ყველამ კარგად ვიცით, რომ სპორტსმენის მაღალი სპორტული შედეგები ემყარება მათ ფიზიკურ, ტექნიკურ, ტაქტიკურ და აუცილებლად ფსიქოლოგიურ მომზადებას. მაგრამ იმისათვის, რომ გაზარდოთ საწვრთნო პროცესში ფიზიკური დატვირთვის ინტენსივობა და მოცულობა, თქვენ გესაჭიროებათ იცოდეთ თუ რას უდრის ამ სპორტსმენთა ფიზიკური მუშაობის უნარი, რომლის დადგენა მხოლოდ საექიმო გამოკვლევების დროს გამოყენებული სპეციალური ტესტების საშუალებით შეიძლება.

თქვენ დაიფიქვით ექიმის როლი წვრთნის მართვისა და რეგულირების პროცესში და მას მხოლოდ სპორტული ტრავმების მკურნალობას ანდობთ, რაც რასაც ვერ გეტყვით, თქვენს მუშაობაში ერთ-ერთი შეცდომად უნდა იქნეს მიჩნეული.

მოდით, შევთანხმდეთ, ჯერ გავერკვიოთ ჩვენ სპორტსმენთა ფიზიკური მუშაობის უნარის საკითხებში, შემდეგ კი ვილაპარაკოთ სპორტსმენთა მომზადებისა და მათი სპორტული შედეგების საკითხებზე.

გთხოვთ ნუ მიწყენთ შენიშვნისათვის, რაც ზემოთ ითქვა, მე ამის იურიდიული და მორალური უფლება გამაჩნია.

პატივისცემით

მსოფლიო ჩემპიონატი მძლეოსნობაში

3 აგვისტოდან კანადის ქალაქ ედმონტონში მიმდინარეობს მძლეოსნობის მსოფლიო ჩემპიონატი. ჯერჯერობით წარმატებით ასპარეზობენ აშშ-ის რუსეთის, გერმანიის, ბელარუსის, უკრაინის, იაპონიისა და პოლონეთის ათლეტები.

გრიშა მამარდაშვილს ზეიმობს

ვაეები. 100 მ: 1. მორის გრინი — 9,82, 2. ტიმ მონტგომერი — 9,85.

3. ბერნარდ ულიამსი (სამივე — აშშ) — 9,94; 20 კმ ჩქარობის სიარული: 1. რომან რასკაზოვი, 2. ილია მარკოვი, 3. ვიქტორ ბურაევი (სამივე — რუსეთი); ურა: 1. შიმონ ციოლკოვსკი (პოლონეთი) — 83,38, 2. კოლბი მუროფისი (იაპონია) — 82,92, 3. ილია კონოვალოვი (რუსეთი) — 80,27.

ქალები. შეიდეგი: 1. ელენა პროხოროვა (რუსეთი) 6694 ქ, 2. ნატალია საზონოვიჩი (ბელარუსი) — 6539, 3. შელია ბარელი (აშშ) — 6472; ბიაროვი: 1. ელენა კოროლიჩი (ბელარუსი) — 20,61, 2. ნადინე კლინგერტ — შმილტი (გერმანია) — 19,86, 3. ვიცი პავლოვი (უკრაინა) — 19,41.

მხატვრული ბანაკში ხელოვნებასაც გასცდა?

მხატვრულ ტანვარჯიშში გრანპრის მოსკოვის ეტაპზე ყველა წარმატებას რუსეთელმა ტანმოვარჯიშეებმა მიაღწიეს და მაღალი ოსტატობით წარმოაჩინეს ყველაფერი, რისი ჩვენებაც შეიძლება. სპორტსმენთა მაღალი ოსტატობით გაოცებული დარჩა თვით ტანვარჯიშის დედოფალი ირინა დერიუგინაც კი, რომელმაც აღნიშნა, რომ „ყურებს უკან ფეხებით ბათვის გაკეთება, უკვე ტანვარჯიში აღარაა“.

ელენა პროხოროვა

რომან რასკაზოვი

ფუნჯურთის ახალი ახლები თურქეთი კიდავ ართი რუსი ითაბაზაზს

ამ სეზონში თურქეთის ჩემპიონატში ორი რუსი ფუნჯურთელი ითამაშებს დემიტრი ხლესტოვა, რომელმაც მართალია განვლილი სეზონი „ბემიქთაის“ სათადარიგოთა სტაჟზე გაატარა, მაგრამ მწვერთელი კრისტოფ დაუმეს დაქინებით მოთხოვნით, კიდევ ერთი წლით გააგრძელა კლუბთან კონტრაქტი და პორტუგალიის „პორტუდან“ გალათასარაიში მოთამაშე ბრაზილიელ მარიაუ ჟარდელში გაცვლილი დემიტრი ხლესტოვა, რომლისთვისაც თურქებს ფული დაუმატეს.

ციბაღალარი — «ანუში». მამადოვი — «ლოკომოტივი»

რუსეთის უმაღლეს ლიგაში გაწინორციელდა ორი ხმაურის ტრანსფერი. რამის მამადოვი, რომელიც ბოლოს თამაშობდა აგსტრისის „სტურში“, გადავიდა მოსკოვის „ლოკომოტივში“, ხოლო ილია ციბაღალარი — მახაჩკალის „ანუში“.

ციბაღალარი

მიკუ — ლივარკულუბი

ინგლისურ პრესაში გაგრძელდა ცნობა იმის შესახებ, რომ „ლივერპულმა“ 8 მილიონი დოლარი შეაძლია იტალიის „პარმას“ ფრანგი გამთამაშებლის ეოანა მიკუს შესაძენად. მიკუ „პარმის“ შარშან გადავიდა, მაგრამ სულ მოედანზე იხილეს 14-წერ. მის შემდეგ კი, რაც „პარმაში“ იყო იაპონელი გამთამაშებელი პილოტეში ნაკატა, მიკუს მოხვედრის შანსი ძირითად შემადგენლობაში, სულ უფრო შემცირდა.

მოგაგა დააგაბითი გარეგნულაბით მიანიჭა

საბერძნეთში დამთავრდა მოჭადრკეთა მესამე საერთაშორისო ტურნირი, რომელიც შვეიცარული სისტემით ცხრა ტურად ჩატარდა. ერთბაშად ოთხმა მონაწილემ მოაგროვა თანაბარი — 7-7 ქული. გამარჯვება დამატებითი მაჩვენებლებით მიენიჭა რუსეთელ ევგენი ნაერს (სურათზე). V-XI ადგილები 6,5-6,5 ქულით გაიყო შვიდმა მოჭადრკემ. მათ შორის არიან საქართველოდან თამაზ გელაშვილი და ნინო ხურციძე.

აღინა კაბაევა

„ეს ტანვარჯიში აღარაა“ — ამბობს ირინა დერიუგინა

რომანოზ სპინიშვილი, პროფესორი.

„დინამო“ ოქანე, JAKO და პერსპექტივა

(პირველი გვერდი)

მისასალმებელია ფეხბურთელთა სურვილი დარჩენილ გუნდში — მიგრაციის პროცესი შენედა. ერთი რამ დავასკვნებ, ხელოვნურად ხომ არ ექმნებოდათ მოთამაშეებს ჭეჭნიდან წასვლის ატმოსფერო, მერე კი მათი უმეტესობა უპერსპექტივოდ იკარგებოდა. მიდიოდნენ ნებისმიერი რანგის გუნდებში არა სათამაშოდ, არამედ სინჯებზე და იქიდან მომავლის გარეშე გვიბრუნდებოდნენ. დღეს ვითარება მეტწილად უკეთესობისკენ შეიცვალა. „დინამოში“, „ტორპედოში“, „ლოკომოტივში“ მყარი ფინანსური საფუძველი შექმნილია, რაც ამ პროცესს მკვეთრად აჩქარებს. მასშტაბი გუნდების წამყვანი ფეხბურთელები უნდა წარმოაჩინოს, რაც ეროვნულ ჩემპიონატს ინტერესს შემატებს და ფეხბურთელიც გუნდში იმ დრომდე დარჩება, სანამ უცხოური კლუბისთვის აქ საფუძვლიანად არ მოემზადება.

დაუბრუნდეთ „დინამო“ დღევანდელ სათამაშო მდგომარეობას. ჩემპიონატის ორმა თამაშმა კარგად დავანახა ჩვენი სუსტი წერტილები. გუნდს სიმსუბუქე აქვია, ზოგი მოთამაშე ფიზიკურად და ფსიქოლოგიურად კარგად გამოიყურება, ზოგი აშკარად მოსუსტებს, ამის რეგული-

რება ძნელია. ბოლომდე არც ჩვენ ვიცით ყველა ფეხბურთელის შესაძლებლობები.

მომავალ მეტოქესთან ფსიქოლოგიური მომენტის გასათვალისწინებელი, სიცხე, ცხელია, ჩვენზეც და მეტოქეზეც იმოქმედებს, თითქმის ერთი სტილის გუნდები დადგებიან პირისპირ. „დინამოს“ თავისი კოზირები აქვს, „ბატეს“ თავისი, ვეცდებით მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ჩვენი მანერები, მეტოქეს კი თავისუფლად მოქმედების საშუალება შევუზღუდოთ.

კლუბის პრეზიდენტმა რევაზ არველიძემ და მენეჯერმა გია ისიანმა საწერეთელი ბაზისა და სპონსორების შესახებ ილაპარაკეს.

რეზო არველიძე: „დღეს მშენებლებს შევხვდებით, გავარკვევთ ინვენტარიზაციის საკითხებს. გუნდის ნორმალური წვრთნისთვის აუცილებელია კარგი მინდორი, ვნახავთ სამედიცინო აპარატურას, ტრენაჟორებს, სხვა ტექნიკას. აგვისტოს ბოლოს სარემონტო სამუშაოები დამთავრდება. გაკეთდება ხელოვნურსაფარიანი და მინიფეხბურთის მოედანი. ეროვნულ ჩემპიონატში „დინამო“, ფაქტობრივად სამი გუნდით იასპარეზებს. სამტრედიის „ოკეანესთან“ ურთიერთთანამშრო-

მლობის ხელშეკრულება გავაფორმეთ, გარკვეული ვალდებულებები ორივე მხარეს აქვს. ჩვენი მხრიდან კომპენსაციების გარეშე სამტრედიიდან წარმოვაჩინოთ მოთამაშეებს, მაქსიმალურად შევუწყობთ ხელს მათ აღზრდას და ფეხბურთულად ჩამოყალიბებას. პირველი გუნდი „ოკეანეს“ მაგივრად „დინამო 2“ ითამაშებს, გუნდს ჩიმაკაძე გაწვრთნის, „დინამო 3“ კი, რეგიონულ გუნდში გამოვა. ხელსაყრელ ხელშეკრულებებს სხვებთანაც გავაფორმებთ. გვემა საკმაოდ ვრცელი გავაქვს, ვეცდებით დასახული მიზნები თანდათან განვახორციელოთ.

გია ისიანი: „აღიდასმა შეწყვიტა კლუბებთან პირდაპირი მუშაობა და ეს საქმე დისტრიბუტორებს გადააბარა. დღეს-ში მათი მთავარი ოფისი მოსკოვშია, კონტრაქტი იქ უნდა გავაფორმებინა. დროის სიმციროს გამო ეს ვერ მოხერხდა და გადაწყვიტა, რომ გეთანამშრომლა გერმანულ ფირმა „იაკოსთან“. ჩვენ მათ დახმარებისთვის მივმართეთ და პირობითი ხელშეკრულება თებერვლამდე, უმოკლეს დროში გავაფორმეთ. „იაკო“ მომავალში „დინამოს“ ტექნიკური სპონსორი იქნება. ფირმა რვა წელია არსებობს. მისმა მენეჯერებმა არჩოლდ ტრე-

ნტმა თბილისი მივიწვიო და თანამშრომლობის პირობებზე დალაშქრებ. ბერგლოში ფირმის კატალოგში „დინამოს“ ფერებიც იქნება (დინამოელებმა ურნალისტებს გუნდის სათამაშო ფორმის რამდენიმე კომპლექტი წარუდგინეს). „ფრაიბურგი“, „ჰანზა“, „კოტბუსი“, „დინამო“ აი, „იაკოს“ ფორმით მოთამაშე გუნდები. ფრაიბურგელთა მეშვეობით ისევ დავიწყეთ ურთიერთობა ადიდასთან. „დინამო“ მინდორზე „იაკოს“ ფორმით გამოვა, ბუტები, ბურთები და წვივისაფარი ადიდასის გვექნება.

რევაზ არველიძე: „სექტემბერში დაგეგმილია „იაკოს“ გუნდების ტურნირი. სადაც ალბათ ჩვენი ვითამაშებთ. მომავალში ქართულ სპონსორებთანაც ვითამაშრომლებთ, ვამზადებთ შეიღობილი სახის ბიზნეს-პაკეტს, რომლითაც ვეცდებით ქართული ფორმებიც დავანტერესოთ“.

პრესკონფერენციამ კარგა ხანს გასტანა საუბარი შეხვო „დინამოს“ დღევანდელ ტაქტიკას, სტრატეგიას, სხვა მრავალმხრივსაფუძვლზე საკითხებს. გუნდი, მწვრთნელები და ჩვენი გულშემატკივრები, საერთაშორისო მატჩის მოლოდინში ვართ, რადგან „დინამოს“ სამომავლო პერსპექტივები თვალსაჩინოა.

მიხეილ საბახტაროვილი

მთავარი მოვლენები მატჩის მიწურულს განვითარდა. ბოლო ხუთ წუთში გუნდებმა ერთმანეთის მსგავსი გოლები გაიტანეს და შეხვედრა ფრედ დასრულდა. ორივე გოლი კუთხურს მოაკეთა. ჯერ დინამომ ბობოხიძემ ისარგებლა მეტოქის საჭარბოში შექმ-

რუსთაველთა კარი ძელმა იხსნა

საქართველოს საფეხბურთო ფედერაციის XIII პარაოლიმპიკი ჩემპიონატი უზსპორტში

დინამო (თბილისი) — გორდა (რუსთავი) 1-1

დინამო: გრიშკაშვილი, სვანაძე, კანდელაკი, ვაშაძე, შაშიაშვილი, სხვაძე, მაზიაშვილი (მანუკაძე 70), ბურღული (იგორაშვილი 61), დარასელია, მიქაძე (ბობოხიძე 46), ამისულაშვილი.

გორდა: კოროშინაძე, კედელაშვილი, ბურნაძე, ლაშა სილაგაძე, ზე. ლაბაძე, ვ. კილასონია, ჩაჩუა (ი. ჭუღელი 90), მელაძე, კ. ალადაშვილი, გოცირიძე, ბუკია (ლ. კაპანაძე 46).

გოლები: 1-0 ბობოხიძე (86), 1-1 ბურნაძე (88).

გააფრთხილებს: გოცირიძე.

მსაჯი: ს. კვარაცხელია (ზუგდიდი).

ნილი არეულობით და ახლო მანძილიდან გახსნა ანგარიში. აღსანიშნავია, რომ ეს ბობოხიძის მეორე გოლია ორ შეხვედრაში. გვიწინადა „სიონთან“ მატჩშიც შეცვალა შემოიყვანა მიხეილი და მაშინაც მინდორზე გამოსვლა მან გოლით აღნიშნა. მერე რუსთაველთა ჯგირც დადგა. ბურნაძემ ანალოგიურ სიტუაციაში, ბოლო წუთზე, „გორდას“ გასვლით მატჩში ქულა მოუტანა.

პირველი ტურის ბოლისეულეთან ჩატარებული მატჩისგან განსხვავებით „დინამოს“ „გორდასთან“ გაუჭირდა. გუნდს აშკარად აქვია კარგი თავდასხმეული და მეგობრული, სე. ტრავმირებულ ზირაქიშვილს რომ შეეცვლის. თბილისელთაგან ყველაზე აქტიური ისევ ვიტალი დარასელია იყო. სწორედ მისმა ჩინებულად შესრულებულმა დარტყმამ გამოაცოცხლა დუნედ მიმდინარე მა-

«გორდა» არაფერს თმობს

ტი, მე-12 წუთზე რუსთაველები ძელმა იხსნა. მეტი, განსაკუთრებით აღსანიშნავი „დინამოს“, არც პირველ ტაიმში, არც მთლიანად მატჩში არაფერი გაუკეთებია. სტუმრების შეტევები გაიცვლინებით გააზრებული და საბოლოო იყო. გრიშკაშვილს სამეგრეო მანც მოუხდა ოსტატობის გამოვლენა. მეორე ტაიმში მეტოქეებმა თითქმის აქტიურად დაიწყეს, მაგრამ ტემპის მომატება ხანმოკლე გამოდგა. ესეც იმის მანიშნებელია, რომ „დინამოს“ მაღალ ტემპში თამაში ჯერ უჭირს, არადა, ორ დღეში, უფას თასზე რუსული ყაიდის „ბატესთან“ პაექრობაში ფიზიკურ მომზადებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება.

„გორდას“ კი კვლავ ბოლო წუთზე უშველა თავს. ეს გუნდის ბრძოლისუნარიანობაზე მეტყველებს. რუსთაველებმა ფრე დაიმსახურეს და ქულა სამართლიანად ეკუთვნით.

მიხეილ საბახტაროვილი

ფეხბურთის შედეგები

ლოკომოტივი — მებალარი 3-0

ლოკომოტივი: ლომია, დავითიძე (გოგნაძე 89) სალუქაძე, ზ. ლაცაბიძე, ონიანი, ბალაშვილი, ჭიჭიანი (გელა ქორიძე 70) გილაური, ანაბაძე, გოგიჩაიშვილი (დ. გოდერძიშვილი 76), სირბილაძე.

მეტოქეები: მერკვილიშვილი, პ. ლურსმანაშვილი, მალაქაძე, ამაშუკელი, ქუნიანი, სუხიაშვილი, კრავეიშვილი, ფირცხალაიშვილი, მემარნიშვილი, გურეშიძე, ორმოცაძე (ხმალაძე 55, ლონდაძე 85).

გოლები: 1-0 ონიანი (37) 2-0, 3-0 სირბილაძე (49,68). მე-4 წუთზე პენალტი ვერ გამოიყენა გოგიჩაიშვილმა. **მსაჯი:** ა. მეშკოვი (თბილისი)

სამგურალი — გურია 3-1

სამგურალი: ბოდუკია, ბერაძე, ფრანგიშვილი, ბანძელაძე, ლონდაძე, კიციანი, კოპალიანი (ფხაკაძე 85), დარასაძე, მ. ჭინჭარაძე, გ. მიქაძე (ჭიჭია 87), ვაჩიბერიძე (კ. ჯანაშია 84).

გურია: დოლიძე, ორბელიაძე, გაბრიძე, სულაქაძე, მარლიშვილი, ებრაელიძე (კ. მეტრეველი 57), ენდელაძე, ოდიკაძე, ფაცურია (მელაძე 70), ხუტუა (განევი 46), კაციაშვილი.

გოლები: 1-0 გ. მიქაძე (6), 1-1 მარლიშვილი (17), 2-1 დარასაძე (34), 3-1 ჭინჭარაძე (82). 89-ე წუთზე ენდელაძემ ვერ გამოიყენა პენალტი.

გააფრთხილებს: კაციაშვილი, მარლიშვილი, ორბელიაძე. **მსაჯი:** ა. ორდინიძე (ონი)

ბორჯაღო — კოლხეთი 1913 3-0

ბორჯაღო: გვარამაძე, აბრამიძე, ქემოკლიძე, თოდუა, მახვილაძე, დიდავა, ახალკაცი (გ. შენგელია 63), ასათიანი (ბაბუნაშვილი 55), იონიანი, აშვეთია, ქუთათელაძე (ხვალაიანი 49).

კოლხეთი: მ. გვასალია, ტორიანი, ქუტიძე, ფანჩულიძე, კრასოვსკი (ვართაგავა 85), ახვლედიანი (ყურაშვილი 65), ჭიჭილაძე, კირაკველი, მუხომბე (მიქელაძე 40), ე. გვასალია, წიგვიანი.

გოლები: 1-0 აშვეთია (12), 2-0 ქუთათელაძე (27), 3-0, იონიანი (60). **გააფრთხილებს:** დიდავა, გვარამიძე, ე. გვასალია.

მარანი — სიონი 3-0

მარანი: ნაჭკუბია, გოგიტაძე, გუგაბიძე, დევიძე, დავითაშვილი (ნათობიძე 86), ბაგელიძე, კოშკაძე, გაგუა (ივეჩიანი 77), ჭინჭარაშვილი, ბოლქვაძე (ი. შენგელია 73), მუხინი.

სიონი: ვოლკოვი, ირემაშვილი, სილაშვილი, შაქიაშვილი (დაუშვილი 46), მინიაშვილი, პ. ბანძი, მოსევილი (გლუნაძე 77), გოგოლაძე (პაპიძე 46), სვანაძე, ისიანი, ბ. შენგელია.

გოლები: 1-0 გაგუა (3), 2-0 დავითაშვილი (83), 3-0 მუხინი (90). **გააფრთხილებს:** მუხინი, სვანაძე, ისიანი. **მსაჯი:** მ. მალაღლაძე (თბილისი)

ვიტ-ჯორჯია — დინამო (ბთ) 0-0

ვიტ-ჯორჯია: მერლანი, არეშიძე, დოლიძე (გოჩაშვილი 50), თ. კობიაშვილი, ჯ. მუხინი, ლაშა ნოზაძე, დიმიტრაშვილი, გოგობერიშვილი (თედორაძე

მარანი — სიონი

83), ადამია, წუწუნავა (ზ. მეტრეველი 80), მელქაძე.

დინამო (ბთ): ჭანტურია, ჩიჩუა, მინდაძე, არჩვაძე, თურმანიძე, ქაცარავა (კობიძე 90), ხუტაძე, ზ. გვაზავა, მაქუტაძე (აფხაზავა 90), ტულუში (დარჩიძე 65), ჩხაიძე.

გააფრთხილებს: წუწუნავა, თურმანიძე, ქაცარავა. **მსაჯი:** კ. მესხი (ზუგდიდი)

მიმდინარე ნინ ჩამპიონატი

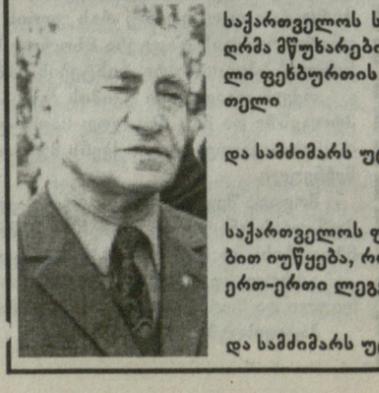
სკანდინავიელებზე გულმოსული ჩვენი ჩემპიონი შინაურებს დაერთა და ფოთოლები „შემოეღობა“. „ტორპედომ“ „კოლხეთს“ შინსი არ დაუტოვა და ორი ტურის შემდეგ ეროპირონული ლიდერია. საერთოდ, ანგარიში 3-0 ტურის ყველაზე პოპულარული შედეგია. მასპინძელთა სამპურთიანი უპირატესობით სამი შეხვედრა და მთავრდა. სტუმრებმა ამჯერადაც ვერ გაუწიეს სათანადო წინააღმდეგობა მასპინძლებს. პირველი ტურისგან განსხვავებით ორი ფრე აღინიშნა და მხოლოდ 15 გოლი გავიდა. განსაკუთრებული ინტერესი უფას თასზე მოასპარევე ორი გუნდის საშინაო შეხვედრებმა გამოიწვია. „ლოკომოტივმა“ დებუტანტი „მეტალურგი“ მიიღო ვაკეში და გაიმარჯვა. „დინამომ“ კი მატჩის მიწურულს მიღწეული უპირატესობა ვერ შეინარჩუნა და ბოლო წუთზე ქულა გაატანა „გორდას“. პირველ ტურში შეიცვებენილმა „სამგურალმა“ ჯაფრი „გურიაზე“ იყარა და 3-1 მოუგო. „მარანმა“ ავტალაში „სიონი“ არ დაინდო და ახლა ოთხი ქულით და ბურთების უკეთესი სხვაობით მეორეა. ისევ ვერ მოიგო „ვიტ-ჯორჯიამ“. ბათუმის „დინამოს“ ვერაფერი მოუხერხდა და იტალიელის შეგირდებს ორი ტურის შემდეგ მხოლოდ ერთი ქულა აქვთ.

მდვილი ძალა და შესაძლებლობები კარგად რომ შევიცნოთ, რამდენიმე ტურია საჭირო, მაგრამ პირველადი დასკვნების გაკეთება ახლაც შეიძლება. ისევ საერთაშორისო მატჩების გადასახედიდან შევხედოთ ჩვენს კლუბებს. „ლოკომოტივი“ ალბათ, მაღალტელთა დიდი პარტიის ცემის მიუხედავად „ბორჯაღთან“ ორი მატჩის ჯამში აჯობებს. დამაფიქრებელია თბილისის „დინამოს“ მდგომარეობა. არ მსურს პესიმისტური პროგნოზის გაკეთება, მაგრამ გუნდის თამაშში შესამჩნევია ხარვეზებია. არა მგონია, ბელარუსული „ბატე“ „სიონზე“ და „გორდაზე“ სუსტი იყოს. თანაც, რუსული სტილის გუნდებთან თამაში ადვილი არასოდეს ყოფილა, განსაკუთრებით მაშინ, როცა ჩვენების თავდასხმა აშკარად სუსტია. დღეს კი, მარტო ინდივიდუალური ოსტატობის ხარვეზი ფონს ვერ გახვავდ. დარწმუნებული ვარ თბილისური მატჩი „ბატესთვის“ იოლი გასეირნება არ იქნება, ამისათვის კი საჭიროა უფრო მწყობრი, გააზრებული თამაში დაცვაშიც და შეტევისას, რაც უფრო ნაკლები იქნება ქაოსი, მით უკეთესი ჩვენთვის და უარესი სტუმრებისთვის და თუ როგორ უნდა მოემზადოს გუნდი მნიშვნელოვანი მატჩისთვის და რაც შეიძლება ნაკ-

საბა ლომაძის შედეგები

ტორპედო	მარანი	დინამო (ბთ)	დინამო (თბ)	გორდა	კოლხ. 1913	ლოკომოტი.	სამგურალი	ვიტ-ჯორჯია	გურია	მეტალურგი	სიონი
2	2	1	1	0	2	1	0	1	2	0	2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	4	3	3	4	3	3	3	1	4	1	0
0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	2	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ტორპედო	მარანი	დინამო (ბთ)	დინამო (თბ)	გორდა	კოლხ. 1913	ლოკომოტი.	სამგურალი	ვიტ-ჯორჯია	გურია	მეტალურგი	სიონი
2	2	1	1	0	2	1	0	1	2	0	2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	4	3	3	4	3	3	3	1	4	1	0
0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	2	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

საქართველოს სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ქართული ფეხბურთის სიახლე, ცნობილი ვეტერანი ფეხბურთელი **ბრიტოლ ბაბუა** და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

***

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ქართული ფეხბურთის ერთ-ერთი ლეგენდა **ბრიტოლ ბაბუა** და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ყველაზე კლირი, ყველაზე სუსტი

უფასო თასზე თბილისური გუნდების „დინამოს“ და „ლოკომოტივის“ მატჩი დაიწყო. მათი სიძლიერისა და სისუსტის ხელაღებით განსაზღვრა არ შეიძლება. არც ბელარუსული „ბატე“, მით უმეტეს მალტური „ბირკირკარა“ დაუძლეველი ზღაპრული სულა არაა, მაგრამ ჩვენ მიანიჭებთ უნდა სათანადოდ შევფასოთ ორივე გუნდი. წესით რეინგნელებმა მალტელებს უნდა აჯობონ. აი, „დინამოს“ და „ბატეს“ დაპირისპირებას, ერთი შეხედვით, თანაბარ მატჩი შეგვიჩვენებს შეიძლება ვუწოდოთ.

„ბატე“ ბელარუსის წარმომადგენელი ჩემპიონატის ლიდერია. გუნდის ფეხბურთელთა უმრავლესობა ეროვნული და ახალგაზრდული ნაკრებების კანდიდატია. სანაკრებო დონეზე ბელარუსული ფეხბურთის აღმავლობა კი თვალნათლივ ჩანს. კლუბი ოცდაათი წლის წინათ დაარსდა. იყო ბელარუსის ჩემპიონი (3-ჯერ) და თანამდებობრივად (ერთხელ), მაგრამ მერე არსებობდა შეწყვეტილი და მხოლოდ ხუთი წლის წინათ, 1996 წელს აღორძინეს. „ბატე“ ორჯერ იყო ვიცე-ჩემპიონი. ერთხელ ჩემპიონი (1999); გუნდის ძირითადი მცარე და კაპიტანია ალექსანდრ ფედოროვიჩი; დაცვაში უმთავრესი ადგილი უჭირავთ ვლადიმერ ნევიჩის და ეროვნული ნაკრების კანდიდატ ვიტალი როგოვიჩს. ახალგაზრდული ნაკრების წევრია მცველი ვიტალი პანისიუკი; ნახევარდაცვაში გამოირჩევიან ალექსანდრ ლოსოვიჩი, ვეგენი ლოშანკოვი, ალექსეი ბაგა, ალექსანდრ ტერენტიევი; გუნდის ყველაზე სახიფათო თავდასხმელია, ბელარუსული ფეხბურთის ამომავალი ვარსკვლავი, ვიტალი კუტუხოვი. იგი ბომბარდირის ნიჭით არის დაჯილდოებული, შარშანწინ და შარშან მერე იყო სანიანერთა დავაში, წლებულს კი ჩემპიონატის

14 მატჩში უკვე 12 გოლი გაიტანა. გუნდის პრეზიდენტი ანატოლი კაპსკი; მთავარი მწვრთნელი იური პუნტუსი. ახალი დროების ბორისოვის „ბატეს“ ყველა მიღწევა შინაურ ასპარეზზე ამ სპეციალისტის სახელთანაა დაკავშირებული. „ბატეს“ ევროპულ თასებზე სულ 6 მატჩი აქვს ჩატარებული (4 ჩემპიონთა თასზე, 1 მოგება, 2 ფრე, 1 წაგება, 2 უფასო თასზე და ორივეში დამარცხდა).

ევროპული წარმატებებით ვერც „ლოკომოტივის“ მატჩის „ბირკირკარა“ დაიკვივნის. ჩემპიონთა თასზე ორივე მატჩი წაგო, უფასო თასზე ექვსი მატჩიდან, ერთხელ ფრე ითამაშა და ხუთში დამარცხდა. გუნდის მთავარი მწვრთნელია ბულგარელი სპეციალისტი ათანას მარინოვი; პრეზიდენტი — ვიქტორ ზამიტი; ქვეყნის ჩემპიონი ერთხელ, შარშან გახდა. კლუბის წამყვანი ფეხბურთელები არიან იუგოსლავიელი გამოცდილი მცარე რობერტ სავიჩი (ახლა ტრავმირებულია და მას ალბათ რუმენ დებონო შეცვლის), ნახევარმცველები, ეროვნული ნაკრების წევრები — გო ბრინკატი და ანტონი ზაპრა; თავდასხმაში — ახალი შეყენილი ნიგერელი ფორვარდი ჩუს ნვოკო.

ურვენოდ და ჩვენთან ერთად

ნელ-ნელა ძალას იკრებს უფასო ევროპული თასების ტურნირები. მაჩანჩალათა დრო გაივლია. ინტერტოტო უკვე ფინალია. აგერ, ჩემპიონთა ლიგაში ბომბოვებიც გამოჩნდნენ. ეშვი ემატება საკლუბო ბატალიებს. სამწუხარო ის არის, რომ ორი შეჯიბრება უწევნოდ გაგრძელდება. ქართველებს საქომავოდ მხოლოდ უფასო თასიღა შემოგვრჩა, რომელსაც, როგორც სუსტებს შეგვრის, საკვალიფიკაციო ეტაპით დავიწყებთ. ჩვენი ჩემპიონისა და მეოთხე

გუნდის ადრეულ სტადიებზე ჩაფლავების მიზეზებზე ლაპარაკი დიდხანს და დაუსრულებლად შეიძლება. თუმცა ამით ქართული ფეხბურთის მოჭარბებულ პრობლემებს ვერ მოვაგვარებთ. ჩემპიონთა ლიგის, უფასო თასისა და ინტერტოტოს გათამაშება ჩვეულ, უკვე აპრობირებულ რიტმს, ორკვირიან ინტერვალს დაუზღუნდა. სამშაბათსა და ოთხშაბათს ინტერტოტოს შემორჩენილი ექვსი კლუბის მატჩები იმ სამ საუკეთესოს გამოავლენს, რო-

მლებიც უფასო თასისთვის გააგრძელებენ ასპარეზობას, ჩემპიონთა ლიგის შესამე საკვალიფიკაციო ეტაპის გამარჯვებულები პირველ ჯგუფურ ტურნირში ჩაებმებიან, დამარცხებულები უფასო თასზე გააგრძელებენ ბრძოლას. ხუთშაბათი მთლიანად უფასო თასის ერთადერთ საკვალიფიკაციო ეტაპს დაეთმობა. ახლა კიდევ ერთხელ გავცნობთ სამივე ტურნირის დასკვნითი საკვალიფიკაციო ეტაპის მატჩების განრიგს და წყვილებს.

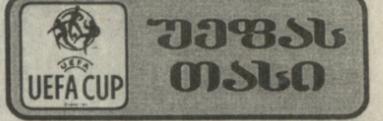

მესამე საკვალიფიკაციო ეტაპი

- კოპენჰაგენი (დანია) — ლაციო (იტალია)
  - გალათასარაი (თურქეთი) — ლევსკი (ბულგარეთი)
  - ცრენა ზეზუდა (იუგოსლავია) — ლევკუჰენი (გერმანია)
  - აიაჭი (პოლანდია) — სელტიკი (შოტლანდია)
  - შასტარი (უკრაინა) — დორტმუნდი (გერმანია)
  - ვისლა (პოლონეთი) — ბარსელონა (ესპანეთი)
  - ჰალმსტადი (შვედეთი) — ანდერლეხტი (ბელგია)
  - პორტუ (პორტუგალია) — გრასჰოპერი (შვეიცარია)
  - ლოკომოტივი (მოსკოვი, რუსეთი) — ტიროლი (ავსტრია)
  - რეინგერსი (შოტლანდია) — ფენერბახე (თურქეთი)
  - ინტერი (ბრატისლავა, სლოვაკეთი) — რუსენბორგი (ნორვეგია)
  - სლავია (პრაღა, ჩეხეთი) — პანათინაიკოსი (საბერძნეთი)
  - პარმა (იტალია) — ლილი (საფრანგეთი)
  - სტიუა (რუმინეთი) — დინამო (კიევი, უკრაინა)
  - ჰაჟა (ფინეთი) — ლიფორპული (ინგლისი)
- შენიშვნა:** ისრაელის „მკაბი“ მოიხსნა გათამაშებდან, განმეორებით მატჩში ფინეთის „ჰაქასთან“ დისკვალიფიკირებული ფეხბურთელის თამაშის გამო.
- ჰაიდუკი (ხორვატია) — მალიორკა (ესპანეთი)
- პირველი მატჩები 7-8 აპრილს, საპასუხოდ — 21-22 აპრილს**

მესამე ეტაპი

- I მატჩები — 9 აპრილი, საპასუხოდ — 23 აპრილი
- ბირკირკარა (მალტა) — ლოკომოტივი (თბილისი, საქართველო) — ბატე (ბორისოვი, ბელარუსი)
- კოსმოსი (სან მარინო) — რაპიდი (ვენა, ავსტრია)
- ველისტერი (მაკედონია) — სენტ გელენი (შვეიცარია)
- დინამო (ბუქარესტი, რუმინეთი) — დინამო (ტირანა, ალბანეთი)
- ოლიმპია (სლოვენია) — შაფა (აზერბაიჯანი)
- მილტილანდი (დანია) — გლენტორანი (ჩრდ. ირლანდია)
- ტრანსი (ესტონეთი) — ელფსბორგი (შვედეთი)
- ბრიუგე (ბელგია) — აკრანესი (ისლანდია)
- გიგორტუ (ფარეგები) — ობილინი (იუგოსლავია)
- ბრაშოვი (რუმინეთი) — მიკა (სომხეთი)
- ვიკრი (ნორვეგია) — ბროტნო (ბოსნია)
- ცსკა (კიევი, უკრაინა) — იოკერიტი (ფინეთი)
- ვარლარი (მაკედონია) — სტანდარდი (ბელგია)
- ჰიკ (ფინეთი) — ვენტსპილსი (ლატვია)
- ქუიმიზრან თაუნე (უელსი) — სლოვანი (სლოვაკეთი)
- მარიტიმუ (პორტუგალია) — სარაევო (ბოსნია)
- პოგონი (პოლონეთი) — ფილკირი (ისლანდია)
- დინამო (ზაგრები, ხორვატია) — ფლორა (ესტონეთი)
- გლენავონი (ჩრდ. ირლანდია) — კილმარნოკი (შოტლანდია)
- აპოლონი (კვიპროსი) — ტირანა (ალბანეთი)
- ჰაპოელი (თელ ავივი, ისრაელი) — არარატი (სომხეთი)

ეტელობრივი (ლუქსემბურგი) — ლეგია (პოლონეთი)

- ზიმბრუ (მოლოდოვა) — გაზინთფსფორი (თურქეთი)
- დინამურგი (ლატვია) — ოსიკი (ხორვატია)
- ნეფთი (აზერბაიჯანი) — ნოვა გორიკა (სლოვენია)
- ტრანსპანი (ფარეგები) — გრაცერი (ავსტრია)
- ატლანტისი (ლიტვა) — რაპიდი (ბუქარესტი, რუმინეთი)
- პუხოარი (სლოვაკეთი) — სლიმა უოლფერესი (მალტა)
- ლინფორდ თაუნე (ირლანდია) — ლოკერი (ბულგარეთი)
- ბრონდბიუ (დანია) — ველბურნი (ირლანდია)
- სანტა კოლომა (ანდორა) — პარტიზანი (იუგოსლავია)
- მაკაბი (თელ ავივი, ისრაელი) — ჟაღორი (ლიტვა)
- შასტარი (ბელარუსი) — ცსკა (სოფია, ბულგარეთი)
- მიუპა (ფინეთი) — ჰელსინგბორგი (შვედეთი)
- დემრეკენი (უნგრეთი) — ნისტრუ (ოტაჩი, მოლოდოვა)
- პოლონია (პოლონეთი) — ლანსანტფრეიდი (უელსი)
- გრევენმახერი (ლუქსემბურგი) — აკ (საბერძნეთი)
- რუსომბეროკი (სლოვაკეთი) — ბელსინა (ბელარუსი)
- ოლიმპიკოსი (კვიპროსი) — დუნაფერი (უნგრეთი)
- ვალუკი (ლიხტენშტაინი) — ვარტეკი (ხორვატია)

ლინაოს და გავს ინგლისელი უსაჯავანე

თბილისის „დინამოს“ ზეგინდელი უფასო თასის საკვალიფიკაციო მატჩის მსაჯებ ინგლისელები იქნებიან. მთავარი მსაჯია მარკ ჰელსი, სისტენტები — ა. გრინი, კ. ბასინდელი, მეოთხე მსაჯი — მ. დიანი. მატჩის დელეგატია გ. ოპანესიანი (სომხეთი).

ბელორუსიის ჩემპიონატი 15 ტურის შედეგები

ბელორუსიის ჩემპიონატი 14 კლუბის მონაწილეობით ორ წრედ ტარდება. იყო პერიოდი (იგი მთელ 9 წელს გაგრძელდა), როცა ქვეყანაში ფეხბურთის საქმეები სულ უკან და უკან მიდიოდა, სტადიონები უვარგისი გახდა, მასურებელთა რიცხვი მკვეთრად შემცირდა, ნაკრების რეიტინგი 170-180 ადგილების დონეზე იყო. ფეხბურთი თითქმის მთლიანად პოკეიმ შეიწირა. როგორც მინსკელი ჟურნალისტი ევგენი მატვევი წერდა, თითქმის ერთმანეთს ეჯიბრებიან, თითქმის ყველა საოლქო ცენტრში საუკეთესო სასახლეები წამოჭიმეს. მართალია, ბოლო ორ-სამ წელიწადში მდგომარეობა გამოსწორდა. ბელორუსიის ფეხბურთის ფედერაციამ შედარებით ხიზნულსა და მოთამაშეების მოზიდვა, რომლებსაც კლუბების პრეზიდენტების პოსტები შესთავაზეს. გუნდების მატერიალური მდგომარეობა გამოსწორდა, მათ საზღვარგარეთელი მწვრთნელებსა და მოთამაშეების მოწვევის საშუალება მიეცათ. პირველმა წრემ საკმაოდ მწვავე ბრძოლაში ჩაიარა. შეიძლება იმის თქმაც, რომ პირველი ადგილისათვის ბრძოლადაც ორი გუნდი იბრძოდნენ: ბატე (ბორისოვი) და „ბელსინა“ (ბობრუსი). 12 ტურის შემდეგ ბატეს (რომლის თავდასხმელებმა ვიტალი კუტუხოვმა ამ მომენტისათვის 12 გოლი გაიტანა) 29 ქულა ჰქონდა, „ბელსინას“ კი სამი ნაკლები. ოდესღაც ძლიერი მინსკის „დინამო“ 19 ქულით მეშვიდე ადგილზე იყო, და, როგორც ჩანს, წელს ჩემპიონობისათვის ბრძო-

ლაში მონაწილეობას ვერ მიიღებს. საინტერესოა, რომ ბატე ერთადერთია ბელორუსულ კლუბებს შორის, რომელსაც დევიონერები არა ჰყავს. „ბელსინას“ ძალიან დახმარა რუსეთის „ლოკომოტივიდან“

(ნიენინოვგოროდი) მეტად გამოცდილი მეკარის ვალერი შანტალისოვის მიწვევა. საპრიზო ადგილის ერთ-ერთ პრეტენდენტ „ნემან-ბელკარდს“ (გროდნო) ასევე ჰყავს ორი რუსი თავდასხმელი სერგეი დავიდოვი და სერგეი პოლიაკოვი. მოზირის „სლავიამ“ მიიწვია იუგოსლავიელი სპეციალისტი ვლადი პეტროვიჩი, რომელმაც თავისი თანამემამულეების მთელი ჯგუფი ჩამოიყვანა. ამას დაემატა მოსკოვის „სპარტაკის“ მიერ დაწუნებული უზბეკი ორისმეტოვისა და ბრაზილიელი მარკაოს მიწვევა, თავის მხრივ, არაერთი ბელორუსი ფეხბურთელი რუსეთის კლუბებში აღმოჩნდა.

აღნიშნავთ იმასაც, რომ ცნობილმა მწვრთნელმა ედუარდ მადოფევა მკვეთრად გამოსწორდა მდგომარეობა ბელორუსიის ნაკრებში, რომელსაც ახლა, ისტორიაში პირველად, მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ნაწილში მოხვედრის საშუალებაც კი გაუჩნდა.

ქვეყნის ჩემპიონატის მეორე წრეს ბატე საკმაოდ უფერულად ატარებს. შაბათს, XV ტურის შემდეგ ლიდერობა დაკარგა. ეს ამ ჩემპიონატში პირველად მოხდა. ახლა პირველ ადგილზე გადამსცვლია „ბელსინამ“ (34 ქულა), ბატე კი 32 ქულით ჯერჯერობით მეორეა.

ინტერტოტოს თასი
ფინალური ეტაპი
 ნიუკასლი (ინგლისი) — ტრუა (საფრანგეთი)
 პსჟ (საფრანგეთი) — ბრეშა (იტალია)
 ბაზელი (შვეიცარია) — ასტონ ვილა (ინგლისი)
პირველი მატჩები 7 აპრილს, საპასუხოდ — 21 აპრილს.

ქართველები უცხოეთში

მამუკა წერეთელი — «ლიაუში»
 ორ ქართველ ფეხბურთელს, გელა შევილაძესა და ლაშა ჯაკობიას ბელგიაში მესამეც მიემატა. ეს არის ჩვენი ახალგაზრდული ნაკრების ცენტრალური მცველი მამუკა წერეთელი, რომელიც ადრე მიონენგლადბახის „ბორუსიაში“ აბირებდა გადასვლას, მაგრამ ბანკოტებმა ქუჩაში ფეხში დაჭრეს. მამუკა სასწაულებრივად გადაურჩა დაკოტლებას, განაახლა ვარჯიში და ბელგიურ „ლიეერთან“ ოთხწლიან კონტრაქტს მოაწერა ხელი.

რადგან საბრანსფარო თანხა ვერ გადაიხადეს
 ქართველი ფეხბურთელები ზვიად ჯღალაძე და თენგიზ სიქინავა სმოლენსკის „კრისტალიდან“ კალინინგრადის „ბალტიკაში“ გადავიდნენ. ჯღალაძე გააშინა ზაფხულში სმოლენსკში საინტერპეტურის „ლოკომოტივიდან“ გადავიდა და განაპირა მცველად საიმედოდ თამაშობდა. სიქინავა „კრისტალში“ ამ სეზონიდან გამოდიოდა და ძლიერად თამაშობდა საყრდენი ნახევარმცველის პოსტზე. ეს ორი წამყვანი მოთამაშე „კრისტალში“ იმიტომ ვერ შეინარჩუნა, რომ საბრანსფარო თანხის დაფარვა გაუჭირდა.

აზარბაიჯანის მიაზურას
 გია კილასონია, რომელსაც თითქოს წლებადეულ სეზონში რუსეთის „გორდაში“ უნდა ეთამაშა, აზერბაიჯანში დაბრუნდა, სადაც შარშანაც გამოდიოდა და ამერიკიდან ბაქოს „ბუფტონში“ ჩაირიცხა. აზერბაიჯანში მიაზურას ბოლნისის „სიონის“ ფეხბურთელებმა გურამ ასპინძელაშვილმა და დავით პეტრიაშვილმა.

აშთანდილ კაპანაძე — ნიშნი-ნოვგოროდში
 საქართველოში კარგად ცნობილი ნახევარმცველი, 38 წლის ავთანდილ კაპანაძე, რომელიც დიდი ხნის მანძილზე უკრაინაში, ტერნოპოლის „ნიეაში“ თამაშობდა და ბევრი გოლიც გაჭკონდა, ახლა რუსეთის პირველი დივიზიონის კლუბ „ლოკომოტივი“ (ნიენი — ნოვგოროდი) გადავიდა. შესაძლოა, ამავე გუნდში ამ მოკლე ხანში ავთანდილის ტყუპისკალი — ტარეილიც აღმოჩნდეს.

თქვენთვის, პრულიგაო!

- თბილისის „დინამო“ ევროტურნირაში**
- რა ანგარიშით დამთავრდა 1997 წელს „დინამოს“ შეგვედრა ლევერკუზენში ადგილობრივ „ბაიერთან“?
    - ა) 1-5
    - ბ) 1-6
    - გ) 2-6
  - ვინ გაიტანა ერთადერთი საპასუხო ბურთი 1973 წელს „ტოტენჰემთან“ შეგვედრაში (1-5)?
    - ა) გ. ნოლია
    - ბ) დ. ყიფიანი
    - გ) ზ. ებრალიძე
  - ვინ გაიტანა ერთადერთი საპასუხო ბურთი 1976 წელს თბილისში ჩატარებულ შეგვედრაში უნგრეთის „მტკ“-სთან, რომელიც დამთავრდა ანგარიშით 1-4?
    - ა) რ. ჩელემაძე
    - ბ) მ. მახაიძე
    - გ) ვ. ლარსელია
  - ვინ გაიტანა ბურთი 1987 წლის „გორდთან“ შეგვედრაში, რომელიც ჩატარდა თბილისში და დამთავრდა ფრედ 1-1?
    - ა) თ. სულაველიძე
    - ბ) გ. გურული
    - გ) რ. შენგელია
  - ვინ გაიტანა „დინამოელთაგან“ ევროტურნირებში საიუბილეო 50-ე გოლი.
    - ა) ვ. გუცაევი
    - ბ) რ. შენგელია
    - გ) ზ. სვანაძე
- წინა ნომრის პასუხები:
 1 — ბ, 2 — ა, 3 — ბ, 4 — გ, 5 — ა.

ჩემპიონატი, მატჩები, შედეგები...

ბარბანია

ბაიერნი - შალკე 3-0
 ვერდერი - კობლენცი 3-2
 კიოლნი - მიუნხენი 2-0
 პანზა - ლევერკუზენი 0-3
 ვოლფსბურგი - სანქტ პაული 1-1
 ჰერტა - ბორუსია (დორტმუნდი) 0-2
 შაპფურტი - შტუტგარტი 2-0
 ნიურნბერგი - ფრაიბურგი 2-0
 კაიზერსლაუტერნი - ბორუსია (მიუნსტერ) 3-2

ტ.	შ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.	
კაიზერსლ.	2	2	0	0	7-2	6
ლევერკუზ.	2	2	0	0	5-1	6
ბორუს. (დორტ.)	2	2	0	0	4-0	6
კიოლნი	2	1	1	0	2-0	4
ბაიერნი	2	1	0	1	3-1	3
ფრაიბურგი	2	1	0	1	3-2	3
შაპფურტი	2	1	0	1	2-1	3
ბორუს. (მიუნ.)	2	1	0	1	3-3	3
კობლენცი	2	1	0	1	3-3	3
ნიურნბერგი	2	1	0	1	2-2	3
ვერდერი	2	1	0	1	3-5	3
სანქტ პაული	2	0	2	0	1-1	2
ვოლფსბურგი	2	0	1	1	2-3	1
შტუტგარტი	2	0	1	1	0-2	1
ჰერტა	2	0	1	1	0-2	1
შალკე	1	0	0	1	0-3	0
პანზა	1	0	0	1	0-3	0
მიუნხენი	2	0	0	2	0-6	0

საფრანგეთი

მარსელი - ბორდო 0-0
 ნანტი - ლანსი 1-2
 სოშო - რენი 4-3
 მონაკო - მონპელიე 0-0
 მეცი - ტრუა 2-1
 ლიონი - სედანი 2-0
 ლილი - ლორიანი 3-1
 გენგამი - ბასტია 1-0
 ოსერი - ასე 1-1
 ლანსი 2 2 0 0 4-1 6
 სოშო 2 2 0 0 5-3 6
 ოსერი 2 1 1 0 6-1 4
 ლილი 2 1 1 0 3-1 4
 ბორდო 2 1 1 0 2-0 4
 ტრუა 2 1 0 1 4-2 3
 ლიონი 2 1 0 1 2-2 3
 მეცი 2 1 0 1 2-2 3
 ლორიანი 2 1 0 1 2-3 3
 გენგამი 2 1 0 1 1-3 3
 მპს 2 0 2 0 1-1 2
 მარსელი 2 0 2 0 1-1 2
 მონპელიე 2 0 2 0 1-1 2
 ბასტია 2 0 1 1 1-2 1
 მონაკო 2 0 1 1 0-1 1
 სედანი 2 0 1 1 1-3 1
 ნანტი 2 0 0 2 1-4 0
 რენი 2 0 0 2 3-9 0

რუსეთი

ტორპედო ზილი - სპარტაკი 0-2
 სატურნი - ჩერნომორცი 4-0
 როსტოვლაში - როტორი 1-2
 ტორპედო - ანჟი 2-1
 ფაკელი - სოკოლი 0-1
 ალანია - ცსკა 0-0
 დინამო - ზენიტი 1-3

სპარტაკი	20	11	6	3	32-17	39
ზენიტი	20	11	5	4	34-25	38
ლოკომოტ.	20	10	5	5	33-16	35
კრასნოდარ	20	10	5	5	26-15	35
ცსკა	20	9	7	4	25-15	34
ტორპედო	20	9	5	6	34-27	32
სოკოლი	20	9	5	6	22-25	32
სატურნი	20	8	6	6	26-15	30
ანჟი	20	5	8	7	19-18	23
ალანია	20	6	5	9	19-27	23
როსტოვლაში	20	6	4	10	18-24	22
დინამო	20	5	7	8	24-31	22
როტორი	20	5	5	10	23-31	20

ნიურნბერგი - ფრაიბურგი

ფაკელი	20	5	4	11	19-25	19
ტორპ. ზილი	20	4	6	10	13-28	18
ჩერნომორ.	20	2	7	11	9-37	13

უკრაინა

მეტალისტი - ვორსკლა 2-0
 ცსკა - კრივბასი 3-0
 მეტალურგი (დ) - კარპატი 0-0
 დნეპრი - პოლიგრაფტექნიკა 0-0
 მეტალურგი (ზ) - ზაკარპატი 4-1
 მეტალურგი (მ) - შახტარი 0-2
 ტავრია - დინამო (გადაიღო)

მეტალ. (დონეც)	5	3	1	1	9-1	10
შახტარი	4	3	1	0	11-4	10
დინამო	4	2	2	0	8-2	8
კარპატი	5	2	2	1	3-4	8
მეტალ. (დონეც)	5	2	1	2	5-4	7
პოლიგრაფ.	5	2	1	2	3-7	7
მეტალისტი	5	2	1	2	5-10	7
დნეპრი	4	1	3	0	2-1	6
კრივბასი	4	1	2	1	5-5	5
ტავრია	2	1	1	0	5-2	4
ცსკა	5	1	0	4	4-5	3
ზაკარპატი	5	0	2	3	4-14	2
ვორსკლა	4	0	0	4	1-6	0

შვეიცარია

არაუ - ციურხი 2-3
 გრასხოპერი - სენტ გალენი 6-1
 ლუგანო - ლოზანი (გადაიღო)
 ლუცერნი - სერვეტი 1-1
 შაპაუსი - ბაზელი 1-0
 იანგ. ბოისი - სიონი 3-2

ციურხი	6	4	2	0	12-6	14
იანგ ბოისი	6	3	3	0	13-7	12
გრასხოპერი	6	3	1	2	18-9	10
სიონი	6	3	1	2	13-6	10
ქაპაუსი	5	2	2	1	4-2	8
არაუ	5	2	2	2	8-8	8
სერვეტი	6	2	2	2	6-7	8
ლუგანო	5	2	1	2	8-7	7
სტ. გალენი	6	1	2	3	10-16	5
ბაზელი	5	1	1	3	7-15	4
ლუცერნი	6	0	2	4	4-16	2
ლოზანი	3	0	1	2	3-7	1

შობლანდია

დანდი - ჰიბერნიანი 2-1
 პართსი - აბერდინი 1-0
 რეინჯერსი - ლივინგსტონი 0-0
 მოზერუელი - დანდი იუნ. 0-0
 სტ. ჯონსტონი - დანფერმლაინი 0-2
 კილმარნოკი - სელტიკი 0-1

დანფერმლ.	2	2	0	0	7-2	6
სელტიკი	2	2	0	0	4-0	6
რეინჯერსი	2	1	1	0	3-0	4
დანდი	2	1	1	0	4-3	4
ლივინგსტ.	2	1	1	0	2-1	4
პართსი	2	1	0	1	2-2	3
დანდი იუნ.	2	0	2	0	2-2	2
ჰიბერნიანი	2	0	1	1	3-4	1
კილმარნოკი	2	0	1	1	2-3	1
მოზერუელი	2	0	1	1	2-5	1
აბერდინი	2	0	0	2	0-4	0
სტ.ჯონსტონი	2	0	0	2	0-5	0

ავსტრია

ადმირა - აუსტრია 2-4
 კერენტენი - ბრეგენცი 1-1
 რიდი - ზალცბურგი 1-2
 რაპიდი - გრაციერი 0-4
 შტურმი - ტიროლი (გადაიღო)

ტიროლი	5	4	1	0	14-0	13
გრაციერი	6	4	1	1	17-6	13
შტურმი	5	3	1	1	11-4	10
რაპიდი	6	3	1	2	9-11	10
რიდი	6	2	3	1	13-10	9
ზალცბურგი	6	2	2	2	4-4	8
კერენტენი	6	2	1	3	6-11	7
აუსტრია	6	1	3	2	10-10	6
ბრეგენცი	6	1	1	4	3-17	4
ადმირა	6	0	0	6	3-17	0

ჩეხეთი

იბლონეცი - სლავია 3-1
 პრ. კრალოვი - სპარტა 0-5
 ვიქტორია - ტეპლიცე 3-0
 დნოვიცი - ბანიკი 1-2
 ლიბერეცი - ბლშანი 2-0
 ოპავა - სინოტი 1-2
 პრეჟბოროვი - ბოჰემიანსი 1-5
 სიგმა - ბრნო 0-0

იბლონეცი	2	2	0	0	8-2	6
ბოჰემიანსი	2	2	0	0	7-1	6
ლიბერეცი	2	2	0	0	4-0	6
ბანიკი	2	2	0	0	4-2	6
ბრნო	2	1	1	0	2-1	4
სიგმა	2	1	1	0	1-0	4
სპარტა	2	1	0	1	5-3	3
ვიქტორია	2	1	0	1	4-2	3
ბლშანი	2	1	0	1	3-2	3
სლავია	2	1	0	1	5-6	3
სინოტი	2	1	0	1	2-3	3
დნოვიცი	2	0	0	2	4-6	0
ოპავა	2	0	0	2	1-4	0
ტეპლიცე	2	0	0	2	0-4	0
პრეჟბოროვი	2	0	0	2	2-7	0
პრ.კრალოვი	2	0	0	2	1-10	0

პოლონეთი

A ჯგუფი
 ვიქცი - ვისლა 3-2
 პოლონია - კატოვიცე 1-2
 ოსტროვეცი - ზაგლებე (გადაიღო)
 ოდრა - გურნიკი 1-0

ზაგლებე	2	2	0	0	5-1	6
ოდრა	3	2	0	1	5-4	6
პოლონია	3	1	1	1	7-5	4
ვისლა	3	1	1	1	5-5	4
კატოვიცე	2	1	0	1	3-4	3
ვიქცი	2	1	0	1	3-4	3
ოსტროვეცი	2	0	1	1	0-1	1
გურნიკი	3	0	1	2	1-5	1

B ჯგუფი

რუხი - ლეგია 0-4
 ამიკა - პოგონი 1-1
 რადომსკო - გროცილინი 0-1
 შლიონსკი - სტომილი 1-2

ამიკა	3	2	1	0	6-2	7
შლიონსკი	3	2	0	1	6-4	6
პოგონი	3	1	2	0	4-1	5
სტომილი	3	1	1	1	3-3	4
რუხი	3	1	1	1	2-5	4
ლეგია	3	1	0	2	5-3	3
გროცილინი	3	1	0	2	3-7	3
რადომსკო	3	0	1	2	0-4	1

ნორვეგია

რუსენბორგი - მოსი 6-0
 მოლდე - ტროსო 4-3
 სტაბეცი - სოგნალი 4-0
 ვიკინგი - ბრინი 1-0
 ბოლო გლიმტი - ლინი 5-2
 ბრანი - სტრიომგოდსეტი 6-2
 ლილესტრომი - ოდ გრენლანდი (გადაიღო)

რუსენბორგი	17	10	5	2	47-20	35
ბრანი	17	10	4	3	47-25	34
ვიკინგი	17	10	4	3	31-18	34
სტაბეცი	17	11	1	5	34-23	34
ლილესტრ.	16	10	3	3	42-23	33
ოდ გრენლან.	16	8	4	4	32-22	28
მოლდე	17	8	4	5	33-27	28
სოგნალი	17	5	4	8	25-38	19
ბოლო გლიმტი	17	4	6	7	27-32	18
ლინი	17	3	7	7	27-31	18
მოსი	17	5	1	11	20-35	16
სტრიომგოდ.	17	3	5	9	28-50	14
ტროსო	17	4	0	13	13-34	12
ბრინი	17	2	2	13	14-42	8

დანია

ოლბორგი - აკედემისკი 0-2
 ბრონდბიუ - ოდენსე 2-0

ოსერი - მსე

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ამბები

სუპერთასები

ბელგიის: ანდერლეხტი - ვესტერლო 4-1
 პორტუგალიის: ბოავიშტა - პორტუ 0-1

ამხანაგური მატჩები

გაუჩიქთაზი - მილანი 2-1

მილანი: აბიატი (როსი 46), კონტრა (პიროლი 69), ლაურსენი (კოსტაკურ-ტა 46), მალდინი (ბროკი 63), კოკო, გატუზო (დონადელი 77), დონატი (პელეგრი 46), სერკინიო, რუი კოშტა (კლაუდი 46), შევჩენკო, ინძაგი (ხავი მორენო 46).

გოლები: 0-1 შევჩენკო (18), 1-1 ბეია (69), 2-1 ნიპათი (90).

გაუჩიქთაზი - მილანი

საორბიზი - ბარსელონა 1-3

ბარსელონა: ბონანო, გაბრი (რაიკ-იგერი 46), კრისტანვალი (კოკუ 46), ანდერსონი, სერხი, როშემბაკი, ჩავი (ხერარდი 46), ლუის ენრიკე, ოვერ-მარსი (ჩავი 79), კლუივერტი (ჯოვანი 46), რივალდო (გაბრი 68).

გოლები: 0-1 ლუის ენრიკე (21), 0-2 ოვერმარსი (24), 1-2 ანდრე კრუსი (68), 1-3 ხერარდი (90).

მოკაშის თასი

ინტარი - ლანიო 3-0

ინტარი: ტოლო, ხ. ძანეტი, ბლანი, მატერაცი, გეორგატოსი, კონსეისაო, კ. ძანეტი, დამა, გული, ვიერი, კალონი (ვენტოლა).

ლაიო: მარკეჯანი, ნეგრო, ნესტა, მიხაილოვიჩი, პობორესკი, მენდიეტა, სიმონე, ფიორე, პანკარო, კრესპო, კლაუდიო ლოპესი.

გოლები: კალონი (61), ვიერი (64, 66).

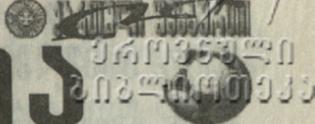
იუვენტუსი - ლანიო 0-1

იუვენტუსი: ბუფონი, ტულორი, ტიურამი, მონტერო, პესოტო, ძენონი (მარესკა), მამბროტა, ტაინარდი, პარამატი, ნედველი, ტრეზეგე, დელ პიერი.

ლაიო: მარკეჯანი, ნეგრო, ნესტა, მიხაილოვიჩი (ფავალი), პანკარო, პობორესკი (კასტრომანი), სიმონე (დ. ბაგო), ფიორე, კრესპო (სალასი), კლაუდიო ლოპესი (ს. ინძაგი).

გოლი: სალასი

ინტარი - იუვენტუსი 1-0

კლუბს „რვიდან სამი“ ჰქვია

საკმაოდ ორიგინალური კლუბი შემოიღო თავის ფურცლებზე რუსულმა ყოველკვირეულმა „ფუტბოლმა“ ნომინაციით „რვიდან სამი“, რომელსაც წამძღვრებული აქვს შესავალი, რასაც, უნდა ვიფიქროთ, კლუბის დეპუტატების ძალა აქვს: „არის მატჩები, რომლებიც შედის მსოფლიო და ეროვნული ფეხბურთის ისტორიაში და ნებისმიერი ქვეყნის გულშემატკივართა მესხიერებასა და გულბეზობის სამუდამო ადგილს იმკვიდრებს. ეს თამაშები ადამიანებს სიუჟეტისაა, როცა 90 წუთის განმავლობაში სასწორის პინა ხან ერთ, ხან მეორე მხარეს ისრება. და, როგორც წესი, ასეთ შეხვედრებში უამრავი გოლი გადის და ტიპური შედეგებით აღინიშნება: 4-4, 7-5, 8-3. ასეთი მატჩების გათვალისწინებით, გადაწყვეტილებები უნდა იქნას მიღებული მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ თამაშის მიმდინარეობაში უფრო მეტი გოლი გადის, ვიდრე მატჩის დასრულების შემდეგ. კერძოდ, ისეთი, რომელშიც მხარეებმა გაიტანეს რვა და მეტი ბურთი, ნაგებულის ანგარიშზე სამხე ნაკლები არ უნდა იყოს. ასეთი შედეგები მეტოქეთა ძალების თანაფარდობას მოწმობს, როცა პირველ პლანზე წარმოჩინდება გუნდის ხასიათი, მოთამაშეთა სწრაფვა გამარჯვებისაკენ.

უნდა აღინიშნოს, რომ კლუბში „რვიდან სამი“ შესული მატჩების უმეტესობა განეკუთვნება ევროპულ ფეხბურთის „რომანტიკულ“ პერიოდს, როცა წარმატების კრიტერიუმად ითვლებოდა თვით თამაში, და არა მოთამაშეთა ტაქტიკური მოქმედებანი, რასაც ყველა მოთამაშე მატჩისათვის განკუთვნილ 90 წუთის განმავლობაში ასრულებს. ბევრი ჩვენი და უცხოელი მწვრთნელი, აგრეთვე ფეხბურთის ესთეტიკი თვლიან, რომ მატჩები, რომლებშიც ბევრი გოლი გატანილი, არასერიოზულია. „თამაში უმცველებოდ“. 1-0 გამარჯვება სჯობს, 6-3-ით მოგებას. - ეს აზრი ძალან გავერცხლებულია. მართლაც ასეა? რომელ შედეგს 1-0 თუ 6-3-ს იმას სჯობს გულშემატკივარი, რომელთათვისაც, ვაცმა რომ თქვას, თამაშობენ ოსტატები? პოლონელი ფეხბურთის მოყვარულს, მაგალითად, 60 წლის შემდეგაც თავი მოაქვთ, ბრაზილია-პოლონეთის მატჩის შედეგით - 6-5. ეს შეხვედრა 1938 წლის 5 ივნისს გაიმართა სტრასბურში მსოფლიოს III ჩემპიონატზე. მაშინ ოთხი გოლი გაიტანა ლეგენდარულმა ბრაზილიელმა ლეონიდასმა, მაგრამ მას არ ჩამორჩა პოლონელი ვილიმოვსკი, რომელმაც თავის ანგარიშზე ჩაწერა ევროპულ ნოდებული „პოკერი“.

ერთ-ერთ საუკეთესოდ ითვლება შვეიცარიის ისტორიაში ნაკრების V მსოფლიო პირველობის (1954 წ.) მეორედივიზიონში ნაგებული მატჩი ლოზანაში ავსტრიასთან - 5-7 (პირველი ტაიმი - 4-5). იმ შეხვედრაში ცხრა ბურთი გავიდა 23 წუთში (16 და 39 წუთამდე), ამასთან, ვაგნერმა (ავსტრია) და იუგიმ (შვეიცარია) სამ-სამჯერ ისახელეს თავი.

ან როგორ დაავიწყდებათ ფრანგ გულშემატკივრებს ევროპის პირველი თასის გათამაშების ნახევარფინალური მატჩი იუგოსლავიელებთან? იმ დღეს, 1960 წლის 6 ივლისს, საფრანგეთის ნაკრებს „პარკ დე პრენსის“ სტადიონზე 75-ე წუთამდე მიჰყავდა ანგარიში 4-2, მაგრამ მერე დაბნეულმა მათმა მეკარემ ლამიამ სამ წუთში სამი ბურთი გაუშვა - 4-5 და ფინალში იუგოსლავიელები გავიდნენ.

აი, ბელგიელები კი, სიამოვნებით იხსენებენ თავიანთი ნაკრების სენსაციურ გამარჯვებას 5-4 (1-3) უნგრეთის „ოქროს გუნდთან“ 1956 წლის 3 ივნისს ბრიუსელში. აღსანიშნავია, რომ 50-იანი წლების დასაწყისში უნგრეთის ნაკრები და ბუდაპეშტის არმიული კლუბი „ჰონვედი“ ყველაზე უფრო გამორჩეული, შეტევითი ფეხბურთის

მიმდევარი იყო. ამიტომაც იმხანად სამართლიანად ითვლებოდნენ უნგრელები ევროპული და მსოფლიო ფეხბურთის მოდის კანონმდებლებად. 1953 წლის 25 ნოემბერს ინგლისელები შოკში აღმოჩნდნენ იმის გამო, რომ ლონდონის „უემბლის“ მინდორზე მათმა ნაკრებმა გამანადგურებელი მარცხი იწვნია - 3-6 უნგრეთის ბრწყინვალე გუნდისგან. ფეხბურთის განსწავლულ ფუძემდებლებს პირველსავე წუთზე გაუტანა გოლი ჰიდეგკუტიმ, მანვე შეაგდო ბოლო ბურთი და პეთ-თორიკი შეასრულა.

აი, იმ პერიოდის „ჰონვედის“ რამდენიმე მნიშვნელოვანი მატჩის შედეგები სკანდინავიურ ტურნეში: „ჰონვედი“ სკანდინავიის ნაკრები - 8-4, „ჰონვედი“ - გეტებორგის ნაკრები - 8-4, „ჰონვედი“ - „ფრიგი“ (ნორვეგია) - 15-3.

1954 წლის 18 ოქტომბერს „ჰონვედმა“ იმ დროის ერთ-ერთ უძლიერეს, თბილისელთათვის კარგად ნაცნობ ინგლისურ კლუბ „ვესტ ბრომვიჩ ალბიონს“ სძლია - 5-3 (1-2). მომდევნო წლის საერთაშორისო შეხვედრებში კი ასე მოიგო: „ჰონვედი“ - „ვინერი“ (ავსტრია) - 5-4, „ჰონვედი“ - „რასინგი“ (საფრანგეთი) - 5-3.

ვენის „აუსტრიამ“ „ჰონვედისგან“ ორჯერ მიიღო 7-7 გოლი: 6-7 1953 და 3-7 იმავე წელს. აი, 1956 წლის ევროპული ტურნეს შედეგები: მადრიდის ნაკრები - „ჰონვედი“ - 5-5, „კატანია“ (იტალია) - „ჰონვედი“ - 3-9! ბოლოს, 1957 წლის 19 იანვრის ნაგებული მატჩი ბრაზილიის „ფლამენგოსთან“ - 4-6, ორი დღის მერე სტუმრებმა რევანსის აღება სცადეს იმავე „ფლამენგოსთან“, მაგრამ კვლავ დამარცხდნენ - 3-5.

შედეგადად რეკორდი კი, „ჰონვედს“ - „ვერეუსს“ მატჩში აღინიშნა. ნიშანდობლივი ისაა, რომ ეს უნგრეთის 1954 წლის ჩემპიონატის გამორთვებული შეხვედრა 1955 წლის 8 იანვარს გაიმართა, როცა ჩემპიონატი დამთავრებული იყო და ჩემპიონიც გამოვლენილი, რამაც სულაც არ შეუშალა ხელი, რომ იგი შეტევითი ფეხბურთის ნამდვილ ფეიერვერკად ქცეულიყო, რომელიც, სხვათა შორის, ნანციმარ „ფერენც-ვაროშის“ სტადიონზე უაღრესად მძიმე მინდორზე ჩატარდა.

ანგარიში „ჰონვედმა“ გახსნა - ტიხომ. ექსჩემპიონმა „ვერეუსის“ (ახლანდელი მტკ) დაუყოვნებლივ შეტევის წყალობით პიდეგკუტიმ გაქვითა ბურთი, შემდეგ კი შანდორმა წინ გაიყვანა „ვერეუსი“, მერე მანვე ორი გოლი გაზარდა სხვაობა, რასაც „ჰონვედმა“ ზედიზედ ექვსგოლიანი სერიით უპასუხა, ორჯერ გამოიჩინა თავი კოშიჩმა. ამას ფერენც პუშკაშის კლასიკური პეთ-თორიკი მოჰყვა (სამი გოლი ზედიზედ ერთ ტაიმში). ტაიმი მინურულს, 44-ე წუთზე „ჰონვედის“ ყველაზე ახალგაზრდა მოთამაშემ ლაიოშ ტიხომ ანგარიში გაზარდა 7-3!

თითქოს „ვერეუსი“ მთლად უნდა გამტყდარიყო, მით უმეტეს, რომ შეხვედრის შემდეგ პუშკაშმა მერვე გოლი გაიტანა, მაგრამ პიდეგკუტის გოლმა (8-4) გუნდი გამოაცოცხლა, იქვე კოშიჩმა ხუთგოლიანი სხვაობა შეუნარჩუნა გუნდს. მაგრამ ჯერ კარასმა, შემდეგ კი პიდეგკუტიმ ორამდე შეამცირეს სხვაობა - 7-9.

„ჰონვედმა“ 26 მატჩში 40 ქულა დააგროვა, გატანილი და მიღებული ბურთების შესანიშნავი სხვაობით 100-43 მოიპოვა ჩემპიონობა. რაც შეეხება ევროპის სხვა გუნდებს, აი რამდენიმე შედეგი: საფრანგეთის 1946-47 წლების ჩემპიონმა „რუბემ“ ნაგო მე-11 ადგილზე მყოფ „სენტ-ეტიენთან“ - 7-8.

1964-65 წლების პოლანდიის ჩემპიონატში „ფეინორდმა“ დაამარცხა „აიაქსი“ - 9-4. ეს იყო „აიაქსის“ წარუმატებელი სეზონი. მაგრამ მის რიგებში გამოჩნდა სრულიად ახალგაზრდა კრუიფი... იტალიაში, სადაც დაცვითი თამაში ფასობს, შედეგს უფრო მნიშვნე-

ლობა ენიჭება, ამიტომ ნაკლებად მოიძებნება მატჩები „სამი რვიდან“. და მაინც: 1949-50 წ. სეზონში „ინტერი“ - „მილანის“ მატჩში აღინიშნა - 6-5, 1950-51 წ. „მილანი“ - „ატალანტა“ 7-4, 1972-73 წ. იმავე „მილანისა“ და „ატალანტას“ მატჩში - 9-3.

გასულ სეზონში „მილანი“ ორჯერ აგებდა „ლაციოსთან“ ორი ბურთის სხვაობით და ფრეს მიაღწია - 4-4, ხოლო ახლანდელი ჩემპიონის მუ-20 ტურში „ლაციომ“ ბოლო წუთებში სძლია „ვერონას“ - 5-3. ბუნდესლიგაში მსგავსი თამაშების სამი მაგალითია: 1973-74 წ. „შალკე-04“ - „ბავარია“ - 5-5, 1974-75 წ. დიუსელდორფის „ფორტუნა“ - „ბავარია“ - 6-5, 1976-77 წ. „ბავარია“ - „ბოხუმი“ - 6-5.

1958-59 წ. ინგლისის ჩემპიონატში „ტოტენჰემ ჰოტსპურმა“ 10-4 სძლია „ვეერტონს“. სხვათა შორის, ინგლისის ოთხივე დივიზიონის რეკორდი ეკუთვნის ლივერპულის გარეუბნის „ტრანმერ როვერსს“. 1935 წლის 26 დეკემბერს ამ გუნდმა 13-4 დაამარცხა „ოლდემპ ატლეტიკი“.

ინგლისის 1957-58 წ. მეორე დივიზიონის გუნდმა, ლონდონის „ჩარლტონ ატლეტიკმა“, რომელსაც მოთამაშე გაუგდეს და აგებდა მატჩს 1-5 „ჰადერსფილდ თაუნთან“, თამაში მაინც თავის სასარგებლოდ დაამთავრა 7-6. „უორლდ სოკერის“ ჟურნალისტების აზრით, საუკეთესო ათეულში შედის „ინგლისი-91“ თანის „ლივერპულის“ და „ვეერტონის“ შეხვედრა, რომელიც დამთავრდა ფრედ - 4-4 და დიდად დაამახსოვრდა იგი მაყურებელს.

ბოლოს, გასასხენებელია ინგლისის ლიგის 1888 წლის მატჩი „ბოლტონ უონდერერსს“ და „დერბი ქაუნტს“ შორის. „უონდერერსმა“ პირველ ექვს წუთში სამი ბურთი გაიტანა სტუმრების კარში და მაინც დაამო გამარჯვება 3-6.

რომანტიკული 50-იანი წლების შესანიშნავი ფორვარდი ფერენც პუშკაში 60-იანშიც ბრწყინავდა „რეალის“ შემადგენლობაში. ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალში 1960 წლის 19 მაისს გლაზგოში „რეალმა“ დაამარცხა ფრანკფურტის „აინტრახტი“ 7-3. აქედან ოთხი ბურთი პუშკაშზე მოდიოდა, დანარჩენი სამი „ბატონი ფეხბურთი“ ალფრედო დი სტეფანოზე. ბევრი სპეციალისტის აზრით ის მატჩი საუკეთესოა მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ „აინტრახტი“ სულაც არ იყო ხელნაშთკრავი გუნდი. გერმანულმა გუნდმა ნახევარფინალში იმავე „ჰემპდონ პარკის“ სტადიონზე გლაზგოში 6-3 დაამარცხა „გლაზგო რენჯერსი“.

ორი წლის შემდეგ, 1962 წლის 2 მაისს ამსტერდამში ჩემპიონთა თასის ფინალში პუშკაშმა პირველი ტაიმის 31 წუთის განმავლობაში (17-დან 28 წუთამდე) საჯარიმო მიუდნის გარეშე ცნობილ თავის მარცხენატი პორტუგალიის „ბენფიკას“ სამი გოლი გაუტანა. კიდევ ერთი კლასიკური პეთ-თორიკი, რომლის წყალობით „რეალმა“ პირველი ტაიმის შემდეგ ნაიყვანა ანგარიში 3-2. ძნელი სათქმელი იყო, როგორ დამთავრდებოდა ის მატჩი 68-ე წუთზე, როცა ანგარიში 3-3 იყო, პოლანდიელ მსაჯ. ლეო სორნის ძალზე საეჭო 11-მეტრიანი რომ არ დაენიშნა „რეალის“ კარში. პორტუგალიელებმა შეაგდეს პენალტი და ანგარიში გახდა 5-3. ის მატჩი სენიორ სანტიაგო ბერნაბეზე მიერ შექმნილი დადებული სამეფო კლუბ „რეალის“ ეპოქის დამთავრების მაჟორიტადა იქცა.

აი, კიდევ რამდენიმე დასამახსოვრებელი თამაში ევროპის ქვეყნების ნაკრებთა მონაწილეობით. ინგლისელები დასახურებულად ამაყობენ თავიანთი გუნდის ცნობილ მოწინააღმდეგეებთან - შოტლანდიელებთან გამარჯვებით - 9-3. ის მატჩი 1961 წლის 15 აპრილს „უემბლიზე“ გაიმართა, სადაც ჯიმი გრივსმა სამი გოლი გაიტანა.

გასასხენებელია აგრეთვე პორტუგალიელ ეუსებიოს ოთხი გოლი კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის ნაკრების კარში 1966 წლის მსოფლიო პირველობის მეოთხედიწინაწილში, ინგლისის ქალაქ ლივერპულში, სადაც ჯერ კორეელი ფეხბურთელები დაწინაურდნენ 3-0, მაგრამ ეუსებიოს ვერაფერი მოუხერხეს, რომელმაც გარდატეხა თამაში და გამარჯვებული (5-3) ნახევარფინალში გავიდა.

ომისშემდგომ ევროპულ ფეხბურთში გერმანიის ნაკრები ყველაზე სტაბილურ და ძლიერ გუნდად მიიჩნეა. მას ორადი და მარცხება აქვს და ორივე მსოფლიო პირველობებში იწვნია: 1954 წელს უნგრეთის ნაკრებთან 3-8 (კოშიჩმა 4 ბურთი გაუტანა) და VI ჩემპიონატზე შვეიცარიაში საფრანგეთის ნაკრებთან - 3-6.

სსრ კავშირის ნაკრები როგორც გამაოგნებელია?

მისი მეორე ოფიციალური მატჩი საკვირველი ანგარიშით აღინიშნა ფინეთის ქალაქ ტურკუში XV ოლიმპიურ თამაშებზე იუგოსლავიელებთან - 5-5. ეს იყო დაუფიქრებელი თამაში.

75-ე წუთზე იუგოსლავიელები საგრძნობლად დაწინაურდნენ - 5-1, მაგრამ შემდეგ საბჭოთა ფეხბურთელებმა ლეგენდარული ვსევოლოდ ბობოვიცის მეთაურობით ზედიზედ ოთხი ბურთი გაიტანეს - 5-5. მეორე დღეს კი, გადათამაშებაში იუგოსლავიელებმა იმარჯვეს - 3-1.

ათი წლის შემდეგ, VII მსოფლიო ჩემპიონატში, ჩილეში სსრ კავშირის ნაკრები შეხვდა კოლუმბიის გუნდს და თამაშის 69-ე წუთზე მიჰყავდა ანგარიში 4-1, მაგრამ სამხრეთამერიკელებმა ანგარიშის გათანაბრება შეძლეს. სსრ კავშირის ნაკრები იაშინმა გადაარჩინა ნახევას.

ბოლოს, რამდენიმე მაგალითი ჩვენისაშინა ჩემპიონატებიდან, და ავტორები სანტ-პეტერსბურგიდან ი. იასტრეხოვი და ბ. გოლიკოვი, რომლებიც ხელს აწერენ ამ ვრცელ მიმოხილვას, იხსენებენ: სსრ კავშირის რეკორდი, შედეგადად თვალსაზრისით, 1940 წლის 4 ივნისს მოსკოვის დინამოელებს დაუმარჯობათ და 80 000 მაყურებლის თანდასწრებით დაუმარცხებიათ კიევითი თანაკლუბელები 8-5. უფრო ხშირად ფეხბურთის ვეტერანებმა - მოთამაშეები და მაყურებლები 1949 წლის 1 ოქტომბრის მოსკოვის „დინამოს“ და სპარტაკის მატჩს იხსენებენ - 5-4. „სპარტაკს“ მაგჯერ მიჰყავდა თამაში: 1-0, 2-1 და 4-3, მაგრამ იმ დღეს ფორტუნა ცისფერ-თეთრებისკენ ყოფილა. ჩვენი გუნდის საპატიო ნევრად კი, - ასკენიან ავტორები, - კიშინიოვის „მოლოვა“ უნდა ჩაითვალოს. ეს პროვინციული გუნდი, რომელსაც არასოდეს მიუღწევია დიდი გამარჯვებისათვის, ორჯერ საგრძნობლად აგებდა თამაშს 45 წუთის მერე: 1957 წელს შინ („ბურევესტნიკის“ სახელით გამოდიოდა) 0-4 მოსკოვის „სპარტაკთან“, 1961 წელს კი მოსკოვი არმიელებთან - 0-5. მაგრამ მეორე ტაიმში მოლდაველ ფეხბურთელებს ზედიზედ გაჰქონდათ გოლები მოსკოველი გრანდების კარში. „სპარტაკთან“ მიაღწიეს ფრეს 4-4, არმიელებმა კი თამაშის მიწურულს მეექვსე ბურთი გაუტანეს...

იყო ჩვენს ფეხბურთში სხვა მატჩებიც „რვიდან სამი“, ზოგჯერ საკმაოდ „უცნაურიც“, მაგრამ ეს უკვე სხვა სალაპარაკო თემაა. წერტილს სვამენ ავტორები.

„ლეოსაბანა“: არა გვგონია, რომ მსოფლიო ფეხბურთის სამზარეულოში ასე სკრუპულოზურად „ჩახედულ“ ავტორებს არ სცოდნოდათ კლუბის „რვიდან სამი“-ს ერთ-ერთი, ალბათ, ყველაზე რეალური კანდიდატის, თბილისის „დინამოს“ შესანიშნავი, გამოკვეთილი მატჩები ამ ნომინაციით. გვეჭვება, რომ მართლაც არ ასოვთ და არ გაუგონიათ, მაგრამ, აქ უფრო გვერდის ავლასთან უნდა გვექონდეს საქმე, ღმერთმა შეუნდოთ!

ისე კი, ჩვენს მკითხველებს გავახსენებთ იმ მატჩებს, რომლის ძალითაც თბილისის „დინამო“ სავსე-

ბით იმსახურებს ამ კლუბის წევრობას.

დინამოელებმა პირველი მატჩი ამ ნომინაციით 1936 წლის 17 აგვისტოს გამართეს სსრ კავშირის თაისის განმეორებით მეოთხედიწინაწილურ შეხვედრაში მოსკოვში. საქმე ის იყო, რომ პირველ მატჩს ადგილობრივი სპარტაკელები იოლად იგებდნენ. თამაში დასასრულს უახლოდებოდა და ანგარიში იყო 2-0 მათ სასარგებლოდ, უცებ ქართველი ფეხბურთელები გამოცოცხლდნენ და... მატჩი საბოლოოდ დამთავრდა ფრედ 3-3.

უფრო დაძაბული და უკომპრომისო გამოდგა განმეორებითი შეხვედრა. თამაშის დამთავრებას ალანგარიში უკლდა, სტუმრები წინ იყვნენ - 3-1. მოსკოველმა ვ. სტეპანოვმა საფინალო სასტვენამდე ორი ბურთის გაქვითვა შეძლო. დამატებით დროში კი დინამოელებმა სამი გოლი გაიტანეს მეტოქის კარში და გამარჯვეს 6-3, რითაც ნახევარფინალში გავიდნენ.

მეორე სარეიტინგო მატჩი თბილისელებმა შინ მოიგეს. ეს იყო 1939 წლის 18 ნოემბრის საკავშირო ჩემპიონატის კალენდარული შეხვედრა მოსკოვის ცდა-სთან (ახლანდელი ცსკა), რომელსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა მე-2 ადგილის მოსაპოვებლად. პირველი ტაიმი სტუმრების აშკარა უპირატესობით წარიმართა და სახელოვანი გრიგოლ ფედოტოვის გუნდმა 4-1 ნაიყვანა ანგარიში.

დინამოელებს გასახდელში მწვერთელი მიხეილ ბუტუსოვი საკმაოდ ოპტიმისტურ განწყობილებას დასდებდა: „რა ყურნა ჩამოგყრიათ? - ომსიანად მიმართა „მეგობრებს, - ჯერ კიდევ არაფერია დაკარგული. აბა, ბორის, დავინყოთ“, - უთხრა ცენტრფორვარდ ბორის პაიჭაძეს. მწვრთნელი წინასწარ შემზადებულ ტაქტიკური სიხლის გახსორციელებას გულისხმობდა, რაც იმაში მდგომარეობდა, რომ სამივე თავდამსხმელს - გ. ჯეჯელავას, ა. ხარბედიას და ბ. პაიჭაძეს ადგილების გადანაცვლებით არეულობა უნდა შეეტანათ მოსკოველთა დაცვის ხაზში. ჩანაფიქრმა გასტრა მასპინძლებმა თამაში მოიგეს 5-4. 1948 წლის საკავშირო პირველობის პირველი წლის მატჩში მოსკოვის „ლოკომოტივთან“ თბილისის „დინამომ“ ასტრონომიული ანგარიშით - 9-2 სძლია მეტოქეს. იმ თამაში თბილისელთა მარჯვნივ გარეგარებმა გაიხი ჯეჯელავამ „პოკერი“ შეასრულა. მაგრამ 9 გოლი დინამოელთა ზღვარი არ ყოფილა: 1945 წელს რუმინულ ტურნეში, ბუქარესტის სტადიონის მოყვნილ მინდორზე, თბილისის „დინამომ“ მეორე მატჩი ანგარიშით 10-5 დაამარცხა ადგილობრივი „ოუვენტუსი“. სწორედ იმ ტურნეში დაიმსახურა ბორის პაიჭაძის თამაში უმაღლესი შეფასება და მას ფეხბურთის კარუბო უწოდეს. დინამოელებს არც ფეხბურთის სამშობლოში, ინგლისში შეურცხვენიათ თავი - 1960 წლის 10 ნოემბერს სახელგანთქმულ ადგილობრივ „ვულვერპემბტონ“ უონდერერსის“ ხუთ გოლს ამდენივეთი უპასუხეს.

1975 წლის 15 აგვისტოს დინამოელებმა დიდი ანგარიშით სძლიეს 7-4 ერევნის „სპარტაკს“ (დღევანდელი „არარატი“). 1961 წლის 14 ივლისს თბილისის „ბურევესტნიკის“ სტადიონზე დინამოელთა მატჩს მოსკოვის „ტორპედოსთან“ გაზეთებმა „დიდი ფინალის გამოკრება“ უწოდეს. და იგი მასპინძელთა ბრწყინვალე რევანშით აღინიშნა - 6-4. გამეორებაში წინა წლის სსრ კავშირის თაისის ფინალი იგულისხმება, რომელიც კიევული მსაჯის ცაპოვეცის „ხელდასმით“ ტორპედოელთა გამარჯვებით აღინიშნა - 5-4. 1959 წლის საკავშირო ჩემპიონატის 25 ივლისის მატჩში „დინამომ“, მოსკოვი სძლია იქაურ „სპარტაკს“ 5-4.

ასეთი მაჩვენებლების გუნდი, ალბათ, სავსებით უნდა იმსახურებდეს კლუბის - „რვიდან სამი“-ს წევრობას...

ათეული ორი ქართველი

ფილმმა გამოაქვეყნა მსოფლიოს უძლიერეს მოჭადრაკე ქალთა ახალი „რეიტინგ-ლისტი“, სადაც პირველ ათეულში ორი ქართველია.

1. იულია პოლგარ (უნგრეთი) - 2686 ქულა. საინტერესოა, რომ უძლიერეს ვაჟ მოჭადრაკეთა სიაში პოლგარს მეტად მაღალი, მეოცე ადგილი უჭირავს.
2. მსოფლიო ჩემპიონი სიუ ჟუნი (ჩინეთი) - 2553.
3. ალისა გალიამოვა (რუსეთი) - 2547.
4. მსოფლიოს ექსპერტიზის მაია ჩიბურდანიძე (საქართველო) - 2513.
5. პია კრამლინგი (შვედეთი) - 2510.
6. ვან ლეი (ჩინეთი) - 2509.
7. ეკატერინა კოვალევსკაია (რუსეთი) - 2507.
8. ვან პინი (ჩინეთი) - 2504.
9. მსოფლიოს თასის მფლობელი სიუ იუჰუა (ჩინეთი) - 2502.
10. ნანა იოსელიანი (საქართველო) - 2497 ქულა.

კორნოი გრენიწალე ითაგა

ბილში (შვეიცარია) დასრულდა ძლიერი შემაღლებლობის, XVII კატეგორიის საერთაშორისო ტურნირი. იგი 6 დღის განმავლობაში, ორ წრედ

ტარდება. შარშან აქ ცნობილია რუსმა ლიდოსტატმა პეტრე სვიდლერმა გაიმარჯვა, რომელიც წელსაც მონაწილეობდა ასპარეზობაში და პირველი ადგილის პრეტენდენტ იყო, მაგრამ...
საკმაოდ მოულოდნელად აქვდაზე უკეთ ითამაშა ვეტერანმა ლიდოსტატმა ვიქტორ კორნოი, რომელიც 1978 წლიდან მოყოლებული, შვეიცარიის სახელით ასპარეზობდა. განსაკუთრებით აქურადღებო იყო მისი გამარჯვება მსოფლიოს ერთ-ერთ უძლიერეს ლიდოსტატ ბორის გელფანდთან (ისრაელი). შეჯიბრების დამთავრებამდე, ორი ტურით ადრე კორნოის 5,5 ქულა ჰქონდა და ერთი ქულით უსწრებდა სვიდლერს. მეცხრე ტურში „კინის ვიქტორი“ შეაბრით დამარცხდა ეთელ ლორენსთან (საფრანგეთი), სვიდლერმა კი ორი ზედმეტი პაიკის მიუხედავად ვერ შეძლო ახალგაზრდა შვეიცარიელი ერკ პოლერტის დამარცხება.

ამის შემდეგ პირველი ადგილის ბედი უკანასკნელ ტურში კორნოისა (თეთრები) და სვიდლერის უშუალო შეხვედრას უნდა გადაეწყვიტა. სვიდლერი ვერაფერს გახდა და უკვე მე-16 სულაზე მეტოქეები დაზავდნენ.
ამრიგად, კორნოი 10 თამაშიდან 6 ქულით (4 მოგება, 4 ყიბი, 2 წაგება) პირველ ადგილზე გავიდა. სვიდლერმა 5,5 ქულით მეორე ადგილი დაიკავა, გელფანდმა 5 ქულით - მესამე.

ახლადდაქორწინებულები

აივასონი დაორსულა

ნა-ს შარშანდელი ჩემპიონატის საუკეთესო კალათბურთელი აღან აივასონი დაქორწინდა თავის ძველ მეგობარ ქალ ტივენ ტერნერზე. ქორწილი ჩატარდა საიდუმლო ვითარებაში. ახალ დაქორწინებულებს უკვე პყავთ ორი შვილი.

ნაგაპოვლილი თურქი - სსკაპი

ცსკა-ს კალათბურთელი გუნდმა ყურადღება მიამჯრო და თურქეთის ნაკრების ფორმირებას „უფეს პილენი-დან“ მირსად თარკანს კლუბის მისული შესთავაზა. ეს მოთამაშე იმითაა ცნობილი, რომ პირველი თურქი გახლავთ, რომელმაც შარშანდელ სეზონში ნა-სი შეაღწია, მაგრამ იქ ვარსკვლავებს ვერ შესწვდა, შემდეგ გამოდიოდა პარიზის კლუბშიც და სამშობლოში დაბრუნდა.

უილიამსა მოიგო სან-ლიეგოს გურნიკი

ვენუს უილიამსი მეორე წელია ზედიზედ იმარჯვებს სან-ლიეგოს ტურნირში. ამჯერად მან დაამარცხა მონიკა სელეში 6:2, 6:3.

აპელი გურნიკის გამარჯვებული

რუმინელი ჩოგბურთელი ანდრეი პაველი კანადის ტურნირის გამარჯვებულია. ესაა მისი პირველი წარმატება „Masters“-ის ტურნირებში. ფინალში რუმინელმა დაამარცხა ცნობილი ავსტრიელი ჩოგბურთელი პატრიკ რაფტერი 7:6, 2:6, 6:3.

ანდრეი პაველი

პროფესიული კრივის აგება

15 სექტემბერს ნიუ-იორკში უნდა გაიმართოს გამართიანებული მატჩი აბსოლუტური ჩემპიონის წოდებისათვის საშუალო წონაში. ლაპარაკია WBA-ს, WBC-ს და IBF-ს ვერსიებზე. განთქმული პუერტორიკელი მოკრივე ფელიქს ტრინიდადი, რომელიც ფლობს WBA-ს ჩემპიონის ქამარს, შეხვედრება ამერიკელ ბერნარდ ჰოპკინსს.

ტრინიდადი 28 წლისაა და მას მეტსახელად „ტიტოს“ ეძახიან. იგი უძლეველი მოკრივის სახელით სარგებლობს. საკმარისია გავისხევნოთ, რომ სწორედ „ტიტომ“, რომელსაც სამშობლოში პირდაპირ აღმერთებენ, დამაჯერებლად მოუგო ასევე მეტად პოპულარულ ოსკარ დე ლა პოიას (აშშ), რომელსაც მანამდე არც ერთი წაგება არა ჰქონდა. ახლა არავის ეპარება ეჭვი, რომ იგი ბერნარდ ჰოპკინსსაც იოლად გაუსწორდება.

„ნუ ფიქრობს, რომ ღვთისი გავსა“

შეიძლება ეს ასეც მოხდეს, მაგრამ ვითარება ამ მატჩის წინ მეტად გამწვავდა. საქმე ის არის, რომ პრესკონფერენციაზე, რომელიც ნიუ-იორკში ჩატარდა, 36 წლის ამერიკელმა ხელიდან გამოგლიჯა პუერტო რიკოს პატარა დროშა სახტად დარჩენილ ტრინიდადს და მიწაზე დაანარცხა. ამან დიდძალი დამსწრის, რომელთა შორის ტრინიდადის გულშემატკივრებიც იყვნენ („ტიტოს“ მამაც), გაოცება გამოიწვია. ჰოპკინსი, შესაძლოა ელოდა, რომ ტრინიდადი მოთმინებით გაემოვიდოდა და მას ჩხუბს დაუწყებდა, მაგრამ სხვაგვარად მოხდა. „მე არ ვაპირებ შენ ახლავე ცხვირ-პირი გამოვინაყო, მაგრამ გიჯობს 15 სექტემბერისათვის უბო შეუკვეთო“ - აუღელვებლად განაცხადა ტრინიდადმა, მი-

სმა მამამ კი თქვა: „15 სექტემბერს ჰოპკინსს ამ დროშის ბედი ელის“.
როგორც ჰოპკინსმა თქვა, იგი სულაც არ აპირებს ბოდიშის მოხდას, ასე კი იმითმ მოიქცა, რომ ბრბომ ამერიკულ დროშას უსტვინა. „მე ნამდვილი პატრიოტი ვარ და ვერ ვიტან, როცა ჩემს ქვეყანას სათანადო პატივს არ სცემენ. ფილადელფისის წარმომადგენელი ვარ, ეს კი ჩემთვის გაცილებით უფრო მეტია, ვიდრე თუნდაც ათი პუერტორიკოს სახელის დაცვა.“

ამის შემდეგ ჰოპკინსმა ამოიღო პუერტორიკოს ქაღალდის დიდი დროშა და გადაკეცა: „ამ ქვეყნის დროშა ასე უნდა გამოიყურებოდეს“.
მოკრივის ასეთი საქციელის შედეგი იყო თუ არა, 5000 ბილეთი ნიუ-

იორკის „მედისონ სკვერ გარდენზე“ საღაროებში მიტანისთანავე გაიყიდა. აქ ინტერესს ისიც ზრდის, რომ უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე „ტიტომ“ 5 ამერიკელი დამარცხდა, მათ შორის - ოსკარ დე ლა პოიაც. მისი პრომოუტერი დონ კინგია, რომელიც, როგორც ცნობილია, უიმედო საქმეებს ხელს არ აქიდებს. საინტერესოა, რომ ტრინიდადი არ სწავლობს ინგლისურ ენას, ამბობს, რომ ეს მას არა სჭირდება.

თვით ჰოპკინსი ტრინიდადს ბრბოლის ბინძური ხერხებით წარმართავს ამტყუნებს, ამბობს, რომ მისში, როცა ამერიკელი უილიამ ჯონს დაამარცხა, იდაყვებითა და მუხლებითაც „მუშაობდა“. „დეე, ამას მსაჯებმა ყურადღება მიამჩვიონ. თუ ამას არ გააკეთებენ, ტრინიდადს მე თვითონ დავსჯი. ფიქრობს, რომ დიდი ხანია ღმერთს გახდა, მაღლა დაფრინავს, მიწაზე დაეშვება“.
„თავს ტყუილად იტყვის“, - ღიმილით თქვა ტრინიდადმა, - მე მას ისე მალე გავისტუმრებ ნოკაუტში, რომ გაფიქრებასაც ვერ მოახერხებს.“

საინტერესოა, რომ კიდევ ერთ პრესკონფერენციაზე ჰოპკინსმა კვლავ გამოგლიჯა პუერტორიკოს დროშა ტრინიდადს და ისევ მიწაზე დაანარცხა. მანინ აღფრთოვანება გულშემატკივრებმა კინადამ მოკლეს ამერიკელი, რომელმაც გაქცივით უშველა თავს და ღიმიუხინი დაუწვია.

ანიშხველქონანი სპორტული გადახვევები

7 აგვისტო, სამშაბათი
საქართველოს ტელევიზია.
ვერია. მსოფლიო სპორტი (10.45, 20.00), PTP. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (2.45), ESPN. ლიგერპულის საზაფხულო ტური: ტაილანდი - ლიგერპული (10.30), სინგაპური - ლიგერპული (02.30). EUROSPORT. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (11.30, 17.00, 20.00, 1.00). HTB plus ფუნბი. ჩემპიონთა ლიგა, 2000-2001: მეოთხედფინალი (14.00, 17.00); ჩემპიონთა ლიგა. საკლასიფიკაციო რაუნდის მე-3 ტური (21.00), გერმანიის ჩემპიონატის მიმთხილვა (15.45), მექსიკის საფეხბურთო მიმოხილვა (16.45), განვლილი სეზონი. ესპან-

ეთის ჩემპიონატი (23.00), HTB plus სპორტ. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (16.25, 3.30), კატარული რბოლა. მსოფლიო ჩემპიონატი (22.05).

8 აგვისტო, ოთხშაბათი
საქართველოს ტელევიზია.
ვერია. „მსოფლიო სპორტი“ (10.45, 20.30). PTP. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (2.40), ESPN. ფეხბურთი: უმაღლესი ლიგა, ყველა ვარსკვლავი (07.00), ლიგერპულის საზაფხულო ტური. ტაილანდი - ლიგერპული (02.30). EUROSPORT. მეკლდეურთობა. მსოფლიო თასი (15.30), მოტობოლა. მსოფლიო ჩემპიონატი (20.30). ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა, უეფა (0.00), HTB plus ფუნბი. ჩემპიონთა ლიგა. საკლასიფიკაციო რაუნდის მე-3 ტური. „ლოკომოტივი“ - „ტორლო“ (13.15); გერმანიის ჩემპიონატი „ბავარია“ - „შალკე04“ (17.15), იტალიის (19.40), ჩემპიონთა ლიგა 2000-2001: მეოთხედფინალები. „ლიდსი“ - „დემპორტივი“ (21.25), „არსენალი“ - „ვალენსია“ (23.40), HTB plus სპორტ. მძლეოს-

ნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (17.20, 23.00), ტაილანდური კრივი (0.00).

9 აგვისტო, ხუთშაბათი
საქართველოს ტელევიზია. I არხი. ფეხბურთი: 20 წლამდელი მსოფლიო ჩემპიონატის შემაჯამებელი გადაცემა (14.05), უეფა-ს თასი. თბილისის „დინამო“ - ბელორუსიის „ბატე“ (21.00). ვერია. მსოფლიო სპორტი (10.45, 20.00). PTP. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (2.30). ESPN. რაგბის სამყარო (19.00). ფეხბურთი. მსოფლიო თასი. მიმოხილვა (20.00). EUROSPORT. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (11.30, 17.00, 22.30, 3.15, 5.00), მოტოკრიბი. მსოფლიო ჩემპიონატი (16.00). ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა (20.00). უეფა-ს თასი (0.00), სპორტის სახელნი (20.00, 4.45). HTB plus ფუნბი. განვლილი სეზონი: იტალიის ჩემპიონატი „უდინეზე“ - „რომა“ (13.15) ჩემპიონთა ლიგა მეოთხედფინალი. „ლიდსი“ - „დემპორტივი“ (22.40), გერმანიის ჩემპიონატი: „კაიზერსლაუტერნი“ - „ბორუსია“ (17.15), მიმოხილვა (0.40). HTB plus სპორტ. მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (4.55), პირდაპირი რეპორტაჟი, ტაილანდური კრივი (15.20). მძლეოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (17.30, 23.30).

ჩოგბურთი

აგვისტო უკველი კოლიკა

როგორც უკვე ვიწყობოლით, მონრალის ლიდ საერთაშორისო ტურნირის ადრულ სტადიაზე ხორვატ ლოპოტიჩთან დამარცხების შემდეგ ანდრე აგასის შექმლი წლევანდელ საჩემპიონო მარულაში პირველი ადგილის დაკარგვა, თუკი გასტავო კუერტენი ფინალამდე მიღწევდა. ამ შემთხვევაში ბრაზილიელი თვით გადავიღოდა პირველ ადგილზე, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა - კუერტენი მეოთხედფინალში ახალგაზრდა ამერიკელ ვნდი როლიტთან დამარცხდა.

კროსპორდი №61

ბურთი, 10. იტალიის სერია „ა“-ს საფეხბურთო კლუბი, 11. პოლანდის ნაკრების ფეხბურთელი 1998 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე, 12. ჩილეს საფეხბურთო ნაკრების მწვრთნელი 1998 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე, 14. გაფრთხილება ძიუდოში, 15. არასწორი სტარტი, როცა რომელიმე მონაწილე ადრე გაიჭრება წინ, 19. ილეთი ჰილბაში, 22. ქუთაისის „ტორპედოს“ ცნობილი ვეტერანი ფეხბურთელი, 23. წარსულში ცნობილი სომეხი ტანმოვარჯიშე, რომელიც რგოლებზე ვარჯიშში შეუდარებელი იყო, 24. ცნობილი ინგლისელი ფეხბურთელი.

შპიშულა: 1. ბულგარეთის ნაკრების ყოფილი ფეხბურთელი, 2. საბერძნეთის საფეხბურთო კლუბი, 3. ილეთი ჰილბაში, 4. შეჯიბრების საწყისი, 5. ფეხბურთში გერმანიის ნაკრების მეკარე, 9. ქართული საქადრაკო კომპოზიტორი, 13. სასტუმრო ანუ... 14. საჩოგბურთო ინვენტარი, 16. ავტო-ველო რბოლის მიმართულება, 17. რაგბიში ერთ-ერთი ტაქტიკური მოქმედება, 18. ქართული ხალხური თამაშობა, 20. ცნობილი რუმინელი საფეხბურთო მწვრთნელი, 21. უნგრელი მოჭადრაკე... კრამლინი.

პროსპორდი №60 • პასუხები:
თარაზულად: 7. გულამყარი, 10. ბრბო, 11. სია, 12. ხავსი, 13. ტემპი, 14. „არსენალი“, 16. ენდო, 17. უშა, 19. „პარსელი“, 21. მხეიფე, 22. კადრიგა, 25. ფინალი, 26. „ფერვირა“, 27. კაიზერი. შპიშულა: 1. „სარკე“, 2. ბური, 3. რაი, 4. ლამა, 5. ორგია, 6. „ტორპედო“, 9. ყაულაშელი, 15. ინსალი, 18. მხედარი, 20. სალასი, 23. ვეფი, 24. გირი.

საქარაპო ეპოხანა
ს. კოლუზიანი

8
7
6
5
4
3
2
1

a b c d e f g h

შაბათი 2 სულაში

წინა ნომერში გამოქვეყნებული ამოცანის ამოხსნა:

1. კა1! c6 2. გე5 c5 3. გე4X.
1. ...c5 2. გბ2 მგc3 3. გc2X.
2. ...მგd4 3. გb4X.